Nepriklausoma LIETUVA
INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!
Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada
Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa
ADRESAS: 7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 26 (477) KAINA 15 ct. MONTREAL, 1956 m. BIRŽELIO-JUNE 26 d. PRICE 15 ct. XVI METAI

Žinios iš VLIK'o

VLIKAS NUTARĖ DAR DAUGIAU SUAKTYVINTI IR DAR LABJAU IŽPLĖSTI VEIKLĄ

Birželio 22 — 24 dienomis New Yorke posedžiavo VLIKo sesija, kuri vyko labai darnioje vienybėje ir išsprendė visą eilę svarbių klausimų. Į šią sesiją iš Europos buvo atvykusi Vykdomosios Tarybos pirmininkė, todėl Vliko pranešimai buvo visiškai pilni ir išsamūs. Jie apėmė visas VLIKo veiklos sritis, kurios dabar yra išsišakojusios. Bet ši sesija dar plačiau užsimojo ir yra pasiryžusi savo veiklai vystyti

SUDARYTI VLIKO VEIKLOS APARATĄ VISAME PASAULYJE.

Rašant trumpai reikia pasakyti, kad paskelbtoji spaudoje VLIKo sesijos programa buvo išsemta visumoje. Pranešimai parodė, kad Vliko darbas yra labai išplėstas ir apima dideles ir svarbias sritis. Be santykių palaikymo ir bendros veiklos bei kovos drauge su kitomis nukentėjusiomis nuo sovietinės agresijos tautomis, kovojant už laisvę ir nepriklausomybę, Vlikas turi visą eilę svarbių įstaigų, kurios dirba didelį ir labai svarbų darbą.

APIE VLIKO IR JO ĮSTAIGŲ VEIKLĄ.

Vliko Prezidiumo pirmininkas J. Matulionis pranešė apie Prezidiumo darbus, kurie yra daugiausia planavimo ir koordinavimo pobūdžio.

Vykdomosios Tarybos pirm. A. Devenienė pranešė apie Vykdomosios Tarybos veiklą.

LLK Pirm. V. Sidzikauskas pranešė apie žygius Pavergtųjų tautų seime ir apie tarptautinius reikalus.

Brakas pranešė apie Lietuvos vakarų komisijos darbus, kurių vaisiai yra jau labai žymūs.

K. Bielinis pranešė apie Rytų komisijos darbus, kurie taip pat yra žymiu laipsniu pastūmėti pirmyn ir jau turi konkrečius vaisius.

J. Audėnas pranešė apie Lietuvos atstatymo komisijos darbus, kurių visa eilė jau yra išleista.

J. Vilkaitis išanalizavo 20-to komsuvažiavimo Maskvoje pasimojimus.

Prof. Kaminskas tiesė ateities politinės veiklos gaires.

H. Blazas, kalbdamas apie informaciją, konstatavo, kad Vlikas dabar leidžia Eltos biuletenius lietuvių, anglų, vokiečių ir italų kalbomis; kad išlaiko monitoringą, kuris fiksuoja visus Vilniaus radijo stoties pranešimus, kuriais yra plačiai naudojamasi; kad išlaiko radijo valandėles Romoje, Vatikane, Madride. Informacija numatyta plėsti ir tobulinti.

Visus suminėtus darbus dirba visa eilė žmonių. Tiems darbams reikia žymių lėšų, kurių laukiama iš plačiosios visuomenės, kuri tiems reikalams aukojasi.

KOVA VYKSTA VISAIS FRONTAIS

ir darbas verda visose srityse. Komisijoms tenka dirbti ne tiktai savo tiesiogį darbą, bet ir reaguoti į priešingų jėgų pasireiškimus. Pav. vokiečiai rado palankų sau kongresmoną ir tas JAV kongrese išdrožė kalbą, kad Mažoji Lietuva yra vokiškas kraštas. Išgirdę apie tai lenkai, taip pat susirado kongresmaną, kuris pasisakė lenkų naudai. Būtina buvo lietuviams nuneigti šituos pasisakymus ir tai padaryta.

Bet tam tikslui maža tiktai žodžių, reikia ir dokumentalių įrodymų. Ir, malonu pasakyti, kad VLIKo vakarų ir rytų komisijos jau yra suorganizavusios eilę vertingų mokslinių darbų (arch. dr. Gimbutienės, inž. dr. Gimbuto, prof. J. Puzino, Dr. J. Balio ir kitų).

Tiems

MOKSLINIAMS DARBAMS LEISTI ORGANIZACIJA

yra būtina, todėl Vlikas nutarė įsteigti politinių veiksnių inkorporuotą organizaciją, kuri leis Lietuvos bylai reikalingus mokslinius darbus.

Priėmus Vliko sąmatas ir patvirtinus apyskaitas, priėmus revizijos komisijos pranešimus, priėmus VLIKo ir Tautos Fondo statutus ir pareiškus visiems darbuotojams padėkas, buvo svarstomos rezoliucijos.

ILGOKŲ PASISAKYMŲ KILO DĖL VAD. 8 PUNKTŲ

Diskusijos buvo dėl to, kad kaip nors suradus formulę, kurioje būtų pasakyta, kad 8 punktai nesudaro susitarimams bazės, bet kad susitarimas yra reikalingas. Tai padaryta atskira rezoliucija, kurioje nurodytos ir susitarimams gairės, pabrėžiant, kad tos gairės yra vieningai sutartos dar to Vliko, kuriame buvo visos grupės su Tautininkais, Laisv. kovotojais ir Lietuvių Frontų.

Galiausiai priimtos rezoliucijos kitais klausimais, padėkos už darbus ir sveikinimai.

Bendrai, suvažiavimas konstatavo VLIKo Prezidiumo ir Vykdomosios Tarybos žymius, pozityvius darbus,

PRIĖMĖ NARIU LIETUVOS REZISTENCINĮ SĄJŪDĮ

(vilniečius) ir plačiai pravėrė duris grįžti tiems, kurie iš VLIKo išėjo.

Tat, ši VLIKo sesija buvo perdėm pozityvi, darbinga ir planingai numačiusi bei pasiryžusi eiti sugyvenimo ir bendradarbiavimo keliais.

Seka dvi svarbiosios rezoliucijos:

VLIKO REZOLIUCIJA DĖL SANTYKIŲ SU DIPLOMATAIS

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas savo sesijoje New Yorke, 1956 m., birželio 22—24 dd., išklausęs VLIKo ir Vykdomosios Tarybos pirmininkų pranešimus apie jų pasitarimus Romoje su min. St. Lozoraičiu ir VLIKo narių pasitarimus tuo klausimu, —

Konstatuoja, kad min. St. Lozoraičio patiekti 8 punktai nesudaro bazės pasitarimams bendradarbiavimui pasiekti, —

Laiko, kad VLIKo ir užsienyje likusių Lietuvos diplomatinių misijų dėl bendradarbiavimo susipratimas, pabojantis vieni kitų kompentencijas ir pagrįstas tarpusvaine pagarba, yra reikalingas Lietuvos laisvinimui.

Tariantis su likusių Lietuvos diplomatų atstovu ar atstovais turėti galvoje 1952 m. birželio 7 d. dešimties VLIKą sudarančiųjų grupių vieningai priimtą nusistatymą, kuris jungiamas prie šios rezoliucijos:

1. VLIKas yra Lietuvos valstybės nepaprastos padėties padarinys, savo prigimties ir savo funkcijų atžviligu supranta mas etaip, kaip jį atstovaujamos grupės suprato 1944 m. vasario 16 d. VLIKo deklaracijoje ir vėlesniuose savo susitarimuose, lygiai ir VLIKo susitarime su krašto rezistencijos atstovais.

2. Likusi užisenyje Lietuvos diplomatija yra nepaprastoje padėtyje. Jos padarinys — likusios užsienyje Lietuvos Diplomatijos Šefas. Nors likusios užsienyje Diplomatijos šefas St. Lozoraitis ir VLIKe atstovaujamos grupės dėl žinomos buv. Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerio Urbšio 1940 m. birželio mėnesio telegramos teisinės reikšmės ir pobūdžio pasiliktų kas savojo nusistatymo, — VLIKas sutinka, kad dabartinėje Lietuvos tarptautinėje padėtyje likusios užsienyje Lietuvos Diplomatijos šefo kompetenciją, diplomatinių misijų funkcijų apimties ribose, sutaria užsienyje likusieji Lietuvos diplomatai.

3. Visi klausimai, kurie normalioje valstybės padėtyje yra kompetencijoje augštesnių už diplomatines misijas organų, sprendžiami VLIKo ir diplomatų arba jų atstovų sutarimu.

4. VLIKas ir likusieji užsienyje Lietuvos diplomatai, jeigu net būtų skirtingų principinių nusistatymų kaikuriais Lietuvos laisvinimo arba Lietuvos laisvinimo organizacijos klausimais, savo politinę ir diplomatinę veiklą turi derinti.

5. Nuomonių skirtumus, jei veiklą derinant ar susitarimus vykdant iškiltų tarp VLIKo ir likusios užsienyje Lietuvos diplomatijos, aiškinasi VLIKo pirmininkas ir likusios užsienyje Diplomatijos Šefas. Jiedviem vieningo nusistatymo nepasiekus, klausimas perduodamas VLIKo ir likusios užsienyje Lietuvos diplomatijos arba jų atstovų Konferencijai.

REZOLIUCIJA VLIKo POLITINĖS VEIKLOS REIKALU

VLIKo politinės veiklos artimiausiam laikui reiklau VLIKas nutaria:

Sovietų politikos tariamasis naujas posūkis, nustatytas visasąjunginės komunistų partijos XX kongrese, turi tikslą siekti stabilizuoti esamąją padėtį ir laimėti taiką tolimesnei komunistinio bloko ekspansijai ir stiprėjimui. Atsižvelgiant į tai, VLIKas laiko reikalinga suintensyvinti politinę veiklą ir ją plėsti laisvojo pasaulio vyriausybėse ir visuomenėje, siekdamas, kad Lietuvos išlaisvinimas tarptautinėje politikoje virstų pasaulinei opinijai netildomos sąžinės reikalu.

Tas sunkus uždavinys gali būti sėkmingai vykdomas tik vieningomis VLIKo, Lietuvos diplomatų bei kitų lietuviškųjų veiksnių ir mūsų lietuviškosios visuomenės pastangomis, dalyvaujant bendruose su visais pavergtaisiais žygiuose ir bendroje laisvojo pasaulio kovoje su komunizmu, jo imperializmu ir kolonializmu. Dėl to Vlikas kviečia vieningai ir energingai įsijungti į politinę veiklą visus lietuvius, konsoliduoti mūsų visuomenę Lietuvos laisvinimo uždaviniams ir vieningai remti VLIKo veiklą.

Tarptautinė padėtis reikalauja, kad suburtume visas galimas suburti jėgas ir tikslingai jas panaudotume vyriausiajam mūsų uždaviniui siekti. Tuo tikslu, be ko kita, VLIKo plenumas nutaria steigti valstybių sostinėse ir kituose svarbiuose pasaulio punktuose savo nuolatines delegacijas ir delegatus, kune vykdytų Lietuvos laisvinimo akciją, derindami savo veiksmus su Lietuvos pasiuntiniais bei konsulais, kur jie yra, ir vadovaudamiesi VLIKo prezidiumo nurodymais, kur jie turi veikti savarankiškai. **J. K.**

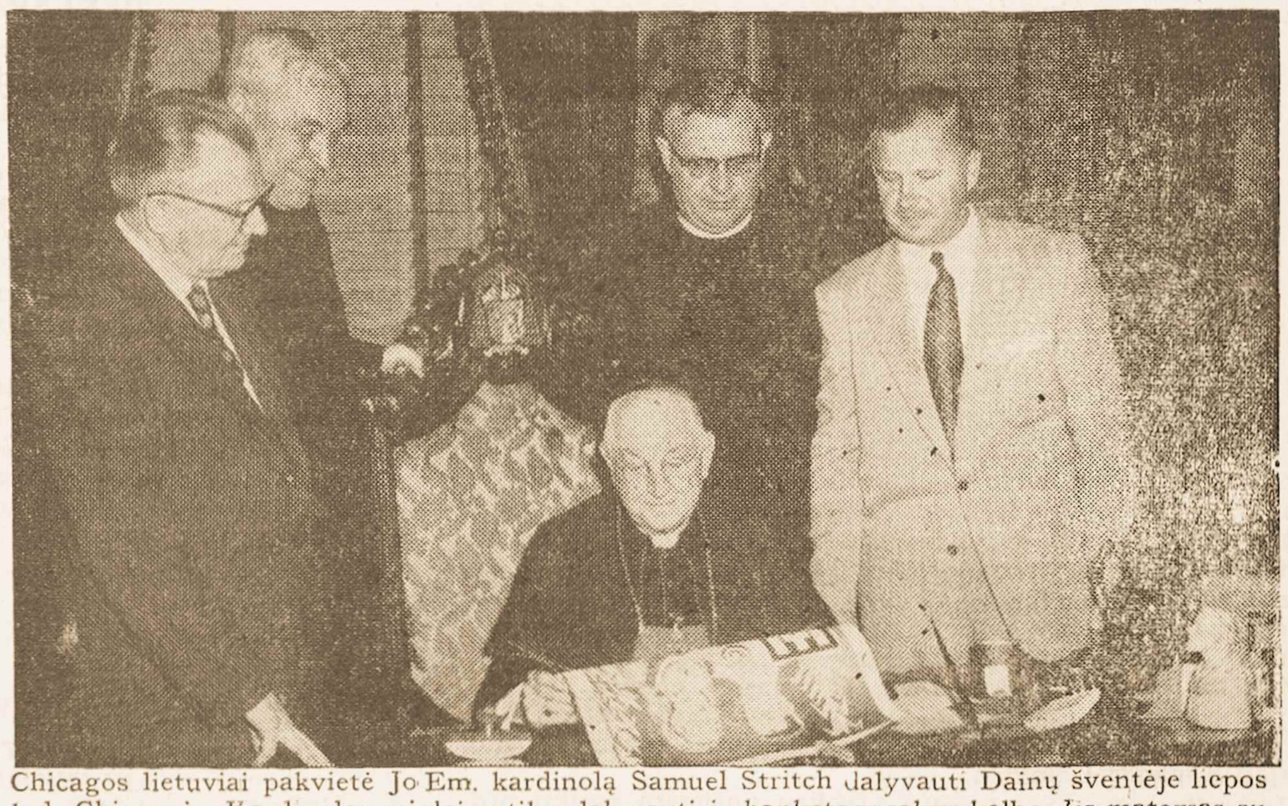

Chicagos lietuviai pakvietė Jo Em. kardinolą Samuel Stritch dalyvauti Dainų šventėje liepos 1 d. Chicagoje. Kardinolas mielai sutiko dalyvauti ir bankete pasakys kalbą. Jis matomas su Dainų šventės plakatu rankose. Šalia jo iš kairės stovi: red. L. Šimutis, prel. I. Albavičius, dešinėje — kun. P. Činikas, MIC, ir inž. A. Rudis. Dainų šventė įvyksta Chicago Coliseum, 1513 So Wabach Ave., 3 val. popiet.

Min. St. Lozoraičio žodis

pasakytas Lietuvių Sąskrydžio, bankete Washington, D. C. Statler viešbutyje, 1956 m. birželio mn. 16 d.

Aš laikau sau didele privilegija, kad galiu, kaip Lietuvos Diplomatinės Tarnybos Šefas, kalbėti šitame garbingame susirinkime.

Tuose dailės ir muzikos kūriniuose, kurie pateikiami šiame festivalyje, girdėti lietuvių tautos balsas, jos širdies virpėjimas, atsispindi jos siela. Ta lietuvių siela, kuri nežiūrint sunkių persekiojimų Sovietų okupuotoje Lietuvoje, tebėra laisva ir visados trokšta tiktai vieno: pasiliuosuoti iš sovietinės-komunistinės priespaudos grąžinti Lietuvą į priklausančią jai viestą laisvų demokratinių ir krikščioniškų valstybių tarpą ir vėl pradėti bendradarbiavimą su vakarų pasauliu, prie kurio lietuvių tauta priklauso pagal savo istoriją, kultūrą ir tikybą.

Šitokia yra galutinė, nepakeičiama lietuvių tautos valia. Mūsų tauta nėra pripažinusi ir nepripažins niekados Lietuvos vadinamos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. Iš tikrųjų, ši inkorporacija buvo brutalios agresijos, smurto rezultatas, priešingas tiek tarptautinei teisei ir moralei, tiek lietuvių tautos valiai ir interesams. Tą savo premeditiuotą tarptautinį nusikaltimą Sovietų vyriausybė paruošė išanksto. 1939 metais rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiuose Sovietų vyriausybė susitarė su Hitleriu, sudarydama su juo sąmokslą, kuris padarė galimą antrąjį pasaulinį karą. Viena to sąmokslo svarbiausių dalių buvo Baltijos Valstybių nepriklausomybės panaikinimas ir jų priverstinas įjungimas į Sovietų Sąjungą.

Skaudus Lietuvos patyrimas santykiuose su sovietais yra ir palieka ryškus pavyzdys, kaip Sovietų Sąjunga supranta tarptautinę koegzistenciją. Įkūrus Sovietų režimą Rusioj Lenino laikais, Sovietų vyriausybė padarė eilę agresijų prieš savo vakarinius kaimynus, taipgi ir prieš Lietuvą. Tačiau griežtas užpultųjų pasipriešinimas uždarė kelią Sovietų ekspansijai į Vakarus ir privertė Sovietų vyriausybę pakeisti taktiką ir vieton atviro užkariavimo politikos pradėti savo kaimynų atžvilgiu koegzistencijos politiką. Ir vis dėlto Sovietų Sąjunga pasinaudojo pirmąja proga — 1939 ir 1940 — metais padaryti galą taikingai koegzistencijai ir sulaužyti iškilmingoms sutartis, kurias sudarė laisva valia su Lietuva ir kitais savo Vakarų kaimynais.

Nukelta į 10 puslapį.

AR LIETUVA GAUS SATELITINES TEISES?

Ar vakarinė Mažosios Lietuvos dalis bus prijungta prie LIETUVOS?

Kaip žinoma, buv. Latvijos telegramų agentūros dir. Berzinš telefonu buvo susirišęs su Ryga ir iš sovietinio min. pirmininko sekretoriaus gavo atsakymų, kurie NL buvo jau paskelbti.

Dabar tai iniciatyvai reiškiantis plačiau, ir lietuvių vardu pareikšta inciatyva. Birželio 21 d. žurnalistės S. Norkeliūnaitės vardu buvo iššauktas Vilnius ir telefonu susirišta su sovietiniu min. pirm. Šumausku.

Šumauskui buvo pastatyti šie klausimai:

1. Kaikurių tautų žmones grąžinami esą iš ištrėmimo iš Sibiro, — tai gal ir lietuviai bus grąžinti?

2. Kai vakarinės Mažosios Lietuvos dalies, dabar vadinamos Kaliningrado oblastim, geležinkeliai pavesti administruoti Lietuvos geležinkelių valdybai, tai gal ta Lietuvos dalis bus sujungta su visa Lietuva?

3. Vakaruose kalbama, kad Pabaltijo valstybėms būsiąs suteiktas satelitinis status, — ar tai tiesa?

Šumauskas atsakė, kad tuo jau į šiuos klausimus atsakyti negalįs, bet prašė paskambinti birželio 23 d. 12 val. dienos metu ir tada būsią atsakymai. Deja, tuo metu paskambinus, atsakyta, kad. . . draugas Šumauskas esąs išvykęs kažkur. . .

DAINŲ ŠVENTĖS KOMITETO PRANEŠIMAS NR. 15.

Dainų šventės tvarka:

Šeštadienį, birželio 30 d. 12 val. dieną bendra repeticija, Coliseum'e. 3 val. po pietų muzikų, chorų valdybų ir muzika besidominčių susirinkimas. Po repeticijos Coliseum patalpose vyksta susipažinimo vakaras.

Sekmadienį, liepos 1 d.: 10 val. ryto iškilmingos pamaldos Šv. Kryžiaus bažnyčioje, 4557 S. Wood St. 1, Šv. Mišias celebruoja prelatas Ignas Albavičius, pamokslą sako Jo Eksc. vysk. V. Brizgys.

8.15 val. ryto vyksta evangelikų liuteronų pamaldos šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, So. Haisted St. Ir 19 Place kampas). Pamaldas laiko ev. kun. A. Trakis. 3 val. po pietų Dainų Šventės pradžia. 7 val. vak. baigiamasis banketas Sherman viešbutyje.

Plačiau visa programa bus išdestyta Dainų Šventės leidinyje.

Dainų Šventėje būsime suvažiavę iš visų kraštų, visokio amžiaus, čia gimę ir augę, ir naujai atvykę į šį kraštą ir su įvairiomis pažiūromis. Lietuviškoji daina mus sujungs vienybėn ir sustiprins pasiryžimą kovoti už laisvę pavergtam mūsų tėvų kraštui.

Šventės Komitetas.

SPAUDOS BENDROVĖS „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" ŠĖRININKŲ DĖMESIUI PRANEŠAMA:

Bendrovės šėrininkų metinis susirinkimas šaukiamas liepos 8 d., 3 val. po pietų, 163 nr. 9 Avenue, Ville Lasalle. Nustatytą valandą kvorumui nesusirinkus, po valandos susirinkimas bus laikomas teisėtu nežiūrint dalyvių skaičiaus.

Kadangi daugelis naujų savo adresų nepranešė, ar dėl kurių nors kitų priežasčių šėrininkai nebus gavę individualių pakvietimų į šį metinį susirinkimą, tai prašome laikyti šį skelbimą pakvietimu ir susirinkime dalyvauti. Kas susirinkime dalyvauti negalės, bet norės jame turėti balsą, prašome ką nors iš šėrininkų įgalioti.

Susirinkimo dienotvarkė, įgaliojimo formulė ir Bendrovės valdybos bei direktorių adresas yra paskelbti 23 (474)-me „Nepriklausomos Lietuvos" nryje.

Sp. B-vės „Nepriklauosma Lietuva" Valdyba.

NL SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Liepos menesio pirmoji savaitė yra mūsų atostogų, todėl laikraštis neišeis. Sekantis NL nr. išeis leipo s4 dieną.

Red. ir Adm.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis.

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Telefonas: HEmlock 7920.

Prenumerata metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. America	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Countries	$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieškojimų kaina	$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Pirmoji Dominijos Dienos šventė

— 1867 M. LIEPOS 1 D.

Rašo Donald G. Creighton

(Prof. Creighton, Toronto universiteto istorijos katedros vedėjas, autorius neseniai išėjusios knygos — pirmojo Kanados Ministerio Pirmininko Sir John Macdonald biografijos — parašė šį straipsnį specialiai šių metų Dominijos Dienos proga).

(Canadian Scene) 1867 m. liepos m. 1-ji diena buvo saulė ta ir labai graži visoje Kanados teritorijoje. Viršuje mėlynavo dangus be jokio debesėlio, o žemės paviršiumi dvelkė gaivus vėjelis, panaikindamas tą nemalonumą, kokį kartais turime išperkarštos saulės. Ši diena buvo pirmą kartą šventa — tą dieną (1867 m. liepos 1 d.) gimė naujoji Kanados Dominija.

Ikitol Kanados vardu vadinta Britų Šiaurės Amerika tą dieną pavirto į federalinę Dominiją. Iškilmės prasidėjo jau anksty tą dienos rytą, kai visuose didžiuosiuose naujosios Dominijos miestuose nuaidėjo dvidešimt vienas patrankų salius to šūvis. Šūvius sekė varpai: bažnyčiose ir miestų bei miestelių savivaldybių bokštuose. Netrukus gatvėse pasirodė ir žmonių būriai. Visi traukė į bažnyčias pasimelsti, kad Visagalis suteiktų naujajai Dominijai laimės ir gerbūvio.

Po pamaldų, kai saulė buvo jau augštai ir artėjo vidudienis, minios rinkosi į parkų bei miestų aikštes, turgavietes bei paradų vietas dalyvauti didžiausioje tos dienos iškilmėje: išklausyti Karalienės Viktorijos proklamacijos, skelbiančios oficialų naujosios Dominijos įkūrimą.

Karališkosios proklamacijos skaitymas buvo didžiausias iki tol buvęs įvykis Kanados istorijoje. Trys Britų Šiaurės Amerikos provincijos susijungė federaliniais pagrindais „į Dominiją, vardu Kanada". Tuo būdu buvo įkurta visai nauja valstybė.

Prieš tai trys Brtių Šiaur.ės Amerikos provincijos — Nova Scotia, New Brunswick ir Kanada — veikė visai atskirai. Tiesa, jos visos įėjo į Britų Imperiją ir buvo surištos priklausomybe Didžiosios Britanijos Karūnai, bet tarp savęs jos neturėjo oficijalaus ryšio. Britų Šiaurės Amerika jokio bendro parlamento neturėjo. Kiekvieną provincija turėjo savo atskirą gubernatorių, savo Ministerį Pirmininką, kabinetą, mažą seimelį. Šitaip susmulkėjusių provincijų politinė įtaka buvo silpna, ekonominės perspektyvos nedidelės, galimybės apsiginti nuo agresoriaus, mažos.

Provincijų vadovai bei autoritetai, vėliau gavę „Konfederacijos Tėvų" vardą, matė ir suprato, kad susijungus, padėtis labai pasikeistų į gerąją pusę. Taigi jie jau gana anksti, bent trejetą metų prieš 1864 m. rudenį, rinkosi tai Charlottetown ne, Prince Edward saloje, tai Quebece pasitarti tuo reikalu. Pasitarimų tikslas buvo duoti šiam kraštui pilnesnį ir turtingesnį gyvenimą, kartu išlaikant jį kaip savarankišką, pilną, pajėgią ir turtingą valstybę, neįsijungusią į Jungtines Amerikos Valstybes.

Viso to galima buvo pasiekti tik padidinus jėgas susijungimu. Bet reikėjo surasti formą, kad susijungimas nebūtų palietųjų tautų likvidacija. Kanadiečiai - prancūzai kalbėjo savakalba ir turėjo savus papročius, kurių nenorėjo atsisakyti. Kanadiečiai - anglai ir gyventojai Maritimes provincijų turėjo panašių jausmų. Niekas nenorėjo visko pavesti centrinei vyriausybei: visi siekė tam tikrą savarankiškumo dalį pasilikti.

Ta mintimi eidami, konfederacijos tėvai nusistatė kurti federaciją, bet ne besąlyginę uniją.

Toliau nusistatė palikti provincijų seimus ir leisti jeims spręsti vietinius reikalus. Nusistatė šalia to įkurti federalinį parlamentą ir pavesti jam bendruosius ir didžiuosius reikalus. Tai buvo pagrindai, priimti po ilgų svarstymų ir surašyti rezoliucijų forma. Tos rezoliucijos vliau gavo Septyniasdešimt dviejų arba Quebeco Rezoliucijų pavadinimą. Po poros metų iš šių rezoliucijų buvo pagamintas taip vadinamasis Britų Šiaurės Amerikos Aktas, kurį priėmė Imperiojs Parlamentas Londone (Angl.).

Šito tai akto pagrindinės išraukos ir buvo minėtoje Karalienės proklamacijoje, pačios kačios Karalienės patvirtintoje. Kanadiečiai, vidūdienio saulei skaisčiai šviečiant, laukė miestų burmistrų, miestelių ratšvedžių, kaimų seniūnų ar apylinkių vyresniųjų paskelbiant aktą įsigaliojantį, laukė ir svajojo apie būsimą gražų naujosios valstybės gyvenimą.

Kaip dabar matome, minimąją liepos 1 dieną buvo padarytas tik pirmasis žingsnis, įvykdyta tik pirmoji plano dalis. Tą dieną sąjungoje atsidūrė tik keturios provincijos — Nova Scotia, New Brunswick, Quebec ir Ontario (įsidėmėtina, kad Quebecas irOntario buvo jau anksčiau susijungę į vieną vienetą, vadintą Kanados vardu). Prince Edward Sala įsijungė į konfederaciją tik po šešerių metų, t. y. 1873. Newfoundlandas pasiliko atskiras net iki 1949. Nebuvo tada tame būryje ir Britų Kolumbiojs, vieninteles provincijos į vakarus nuo Didžiųjų Ežerų: ji tebesvarstė savo ateitį. O žemės plotai tarp Britų Kolumbijos ir Ontario (Rupert's Land ir Šiaurės Vakarų Teritorijos) tebebuvo Hudson Bay kompanijos kontrolėje.

Kai Karalienės proklamacija buvo perskaityta, prasidėjo augimas kažko didelio. Tas didysis buvo Kanada, kurios gerbūvio viui atsidarė vartai.

Tą istorinę liepos m. 1 dieną viskas ėjo nuostabiai gerai. Net ir oras pasiliko gražus iki pat vidurnakčio.

Po oficijalaus proplamacijos skaitymo, prasidėjo įvairios dienai pritaikytos iškilmės ir pasilengimai. Triukšmingai paradavo kariuomenė ir milicija. Po to žmonės ėjo iškylauti, žiūrėti sporto ar arklių lenktynių. O kai vakaro šešėliai jau apklojo žemę, visi vėl rinkosi į parkus ir miestų aikštes. Dabar čia vyko spalvingos vakarinės programos, su žaidimais, šokiais, šūviais, siunčiančiais į padanges šviesų žvaigždes. Tos spalvotos žvaigždės tebešvytėjo padangėse ir tada, kai vidūnaktyje iš vargę žmones skirstėsi į namus.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE Į KANADOS LIETUVIUS

1955 metų Tautos Fondo pajamos yra perpus mažesnės, kaip kad yra sąmatoje numatyta Kanados lietuviams. Buvo laukta ir neprašyta, kad ir kitus degančius lietuvybės reikalus būtų galima pasitvarkyti.

Šiuo metu Lietuvos laisvinimui lėšų telkimo reikalas išskyla prieš visas mūsų problemas. Atstovybė mano, kad šiuo klausimu neverta ginčytis, priekaištauti ar reikalauti. Atstovybė šiuo tik priduoda visiems Kanados lietuviams šį didelį mūsų reikalą ir palieka jį kiekvienam tautiečiui savo širdimi ir protu spręsti.

Esam ežmonės, visi gyvename daug patyrę, daug pasimokę. Esame pakankamai pajėgūs šitokius reikalus spręsti. Taigi kaip padarysime — tiek ir turėsime, galėsime darbo vaisiais patys ar mūsų vaikai pasidžiaugti.

Atstovybė tiki, kad kas išlaisvinimo darbą dirba — dirba geriausiai ir šį darbą reikia remti visomis išgalemis.

DEKLARACIJA

Broliai ir Sesės!

1. Lietuvos laisvės klausimas yra mūsų visų rankose, kiek dirbsime, aukosime — tiek bus atsiekta.

2. Nenuleiskime rankų, nežiūrint kaip sunkus būtų darbas, kiek ilgai užsitęstų kova.

3. Darykime ką galime, sugebame, išgalime, — vaduokimės savo širdimi. Mes mylime savo Motiną — Lietuvą.

4. Nesiskaidykime, nejieškokime pasakėlių bendrame darbe. Tai nenaudingas kelias. Dėl to džiaugiasi tik mūsų priešai. Nelinkime, kad Trojos Arklys būtų įvestas į mūsų tarpą.

5. Nesitraukime iš kovos karo ir nejieškokime tam pasiteisinimo. Jo nėra nė vienam.

6. Nepasiduokime asmeniškumams, kasdienybės įtakai ir neleiskime jai užstoti šviesiuosius idealus, kurkime laisvės žiburėlį, kad vėliau jis virstų į gaisrą.

7. Junkimės bendron Lietuvos laisvinimo organizacijon ir laikykime šventa pareiga, kad Vyriausias kovos organas Vyriausias Lietos Išlaisvinimo Komitetas būtų pajėgus šį darbą dirbti.

8. Remkime Lietuvos laisvinimo darbą, aukokime Tautos Fondui — kiek išgalime. Jei pajėgiame šiame krašte įsikurti— paskirkime vienos dienos už darbį. Jei sunkiai einasi — skirkime $ 1.00 į metus.

Mūsų Lietuvos vardu,

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje.

Montreal,

1956 m. birželio 15 d.

TAUTOS FONDO ATSTO VYBĖ KANADOJE APLINKRAŠTIS

Tautos Fondo Atstovybės Skyriams, organizacijoms, visiems lietuviams Kaandoje.

1. Atsiskaitymas už lietuvių pasus ir ženklelius.

Siunčiant Atstovybei pinigus, prašome atskirai pažymėti, kurios sumos yra už 1. L. Pasus; 2. Ženklelius; 3. Aukos.

2. Lėšų telkimas Tautos Fondui.

Šiuo kreipiamasi į visus lietuvius per T. F. Skyrius ir organizacijas suaktyvinant lėšų telkimą. Yra būtina, kad kiekvienas lietuvis paaukotų 1 dol. į metus. Tvirčiau įsikūrę prašomi skirti vienos dienos uždarbį.

Apylinkėse, kur nėra A. skyriaus, prašome Apylinkių Vbas pasirūpinti sudaryti T. F. A. Skyrių iš kelių narių, o mažesniuose paskirti įgaliotinius.

3. Informacijos reikalu.

T. F. A. yra numačiusi duoti vieną aplinkraštį kas mėnesį.

4. Tautos Fondo lėšos.

Lėšas sudaro. 1. Laisvos aukos, 2. Pajamos už L. Pasus ir ženklelius, 3. Skyrių ar organizacijų daromi šiam reikalui pasirengimai. 4. Vasario 16-tos minėjimo pelnas.

3. Lėšų telkimo suderinimas.

Jau yra virtusi tradicija, kad Vasario 16-ta. Balandžio 16 d. yra vajų T. F. Prieš Šv. Kalėdas renka Šalp. Fondas. Kiti reikalai galėtų būti pristatomi pavasario, vasaros rudens laiku. Atstovybė prašo palikti tradicinį laiką Tautos Fondui lėšoms telkti ar kitaip galvojančias organizacijas pasisakyti.

6. Atstovybės veikla.

Atstovybė turėjo posėdį š. m. balandžio 17 d.

Iš svarbesnių nutarimų minėtini: a) Suaktyvinti Tautos Fondui lėšų telkimą. b) Pasiųsti T. F. Valdybai 7.000 dol. c) Priimti p. S. Bakšio — Hamiltono Skyriaus pirmininko atsistatydinimą ir už jo 5 metų pasišventimą išreikšti gilią padėką.

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje.

PRAŠOME ATSILIEPTI

ir atsiųsti savo adresus

žemiau surašytus asmenis, nesenais adresais jiems siųsti Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva" laiškai sugrįžo: Jonas Žemaitis, Antanas Tėvelis, Vacys Laniauskas, Bronius Springelis, Antanas Želvys, Petras Zabarauskas, Antanas Vizgirda, Pranas Jankus, Jonas Kamaitis, Antanas Kamaitis, Bronius Aselskis, Antanas Dobrovolskis, Bronius Hesas, Antanas Gureckas, Jonas Kirstukas, Henrikas Sukauskas, Justinas Stankus, Viktoras Mikuckas, Stasys Gudaitis, Feliksas Mockus, Leonas Pečiulis, Antanas Lapinskas, Jonas Riauba, Albinas Kantvydas, Albertas Priekšas, Jonas Barišauskas, Petras Sidaras, Aleksas Paulauskas, Albertas Dransutavičius, Petras Grauslys, Povilas Rabliauskas, Juozas Petronis, Vincas Vaičaitis, Algirdas Streimikis, Mindaugas Šelužis, Kazys Tuba, Leonas Bilskis, Juozas Černiauskas, Feliksas Noreika, Juozas Vilimas, Leonas Vindašius, Juozas Zurlys, Vladas Stabingis, Jonas Gečas, Povilas Ročiūnas, Romualdas Striukas, Vladas Kiškis, Napoleonas Barisas, Henrikas Mankevičius, Vincas Normantas, Mečys Šurauskas, Juozas Jankaitis, kun. A. Vilkaitis, Pranas Mingėla, Jul. Zabielienė, Jonas Valiulis, Juozas Valiulis, Justina Meškytė, Bronė Žilinskaitė, Jonas Masionis, Antanas Norkus, J. Tumosa, J. Martinaitis, F. Mockus, Jonas Krivickas, Jurgis Januška, K. Astravas, A. Sutkaitis, Antanas Juozapavičius, J. Laurinaitis, Albertas Dasys, V. Zavadskeinė, Br. Levanauskas, K. Urbonas, G. Dovydaitis, S. Vaikutis, J. Čepukas, J. Mačinskas, J. Kamaitis, P. Jankus, P. Verikis, Adelė Kinderis, Antanas Josiukas, Eugenijus Narušis, Albinas Paškevičius, M. Dikčius, F. Balčiūnas, Juozas Benetis, J. Žiūrinskas, Petras Styra, Vladas Šulma, Jonas Gudas, Vincas Macijauskas, Bronius Ignatavičius, St. Kukta, R. Galinis, K. Žukauskas, A. Kuolas, Br. Jocaitis, Pr. Kalvaitis, K. Kaminskas, Br. Simonaitis, J. Krišščiokaitis, Vl. Stankevičius, Liudas Vyšniauskas, Jonas Petkevičius, Pranas Žemaitis, Jonas Ignatavičius, Jonas Rutkauskas, Vladas Povilėnas, Alfonsas Kiršinas, Povilas Girnius, Antanas Mirskis, Bronius Grikenis, Petras Eidukas, Bronius Misius, Alfonsas Kulvinskas,

● Prie Sov. Lietuvos kompozitorių sąjungos įsteigta jaunųjų muzikų sekcija, kurios tikslas „suburti respublikos muzikinį jaunimą ir suaktyvinti jų veiklą, organizuoti kūrybinius aptarimus, diskusijas, seminarus" etc. Į org. biurą įeina V. Baumilas, V. Laurušas, J. Gaižauskas, V. Venckus ir V. Krakauskaitė.

CALVERT PASTABOS...

KANADIEČIAI SAKO

„A shot" (tariama e šot)

Kai kanadiečiai kalba apie „a shot", gali reikšti keletą dalykų. Čia priklauso apie ką vedamas pokalbis. Pav., „a shot" gali reikšti iš šautuvo, paleistą šūvį, gali reikšti verpimo būdą, arba standartinį degtinės pilstytojų matą.

CALVERT HOUSE

Canadian Whisky

AMHERSTBURG, ONTARIO

Chicago Miesto Mero deklaracija

KADANGI Chicagos Mieste liepos 1 įvyks spalvingoji Lietuvių Tautinė Dainų Šventė; ir

KADANGI šis didingas įvykis sutrauks į mūsų miestą Amerikos lietuvių delegacijas iš visų Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados dalių; ir

KADANGI tas įvyks Chicagos Coliseume bus atšvęstas atitinkamomis demonstracijomis, lydint garsių orkestrų akomponimentu ir tautiniai garsių chorų muzika; ir

KADANGI šventės dalyviai melsis Visagaliam Dievui už atgavimą laisvės Lietuvai, kuri dabar yra sovietų pavergta; ir

KADANGI lietuvių kilmės amerikiečiai Chicagoje ir visame krašte yra daug prisidėję prie šio miesto ir šalies kultūrinio, ekonominio ir socialinio progreso, —

TODĖLEI AŠ, Richard J. Daley, Chicagos Miesto Meras, šiuomi proklamuoju sekmadienį, liepos 1, Lietuvių Tautinės Dainos Šventės Diena Chicagoje ir raginu visus piliečius atkreipti dėmesį į to įvykio iškilmes ir tikslą.

Datuota šią 12 tą birželio dieną, A. D. 1956.

Richard J. Daley,
Meras.

PORA ŽODŽIŲ DĖL SIUNTŲ

Nekartą esu šiose skiltyse kalbėjęs - rašęs, kad vieninga ir centralizuota šalpa yra mūsų geros širdies ir duosnios rankos garantija, kad auka pasiekia tikrai reikalingąjį.

Rašiau, kokia yra nauda iš to, kad mes surinktus pinigus siunčiame per Balfą. Aiškinau, kad mūsų auka, siunčiant per Balfą nesumažėja. Įrodinėjau dokumentais ir skaičiais, kad padidėja. Bet, dar iki šiol, ne visi naudojamės Balfo patarnavimais. Surinktas aukas siunčiame, su nepaprastu užsispyrimu, netarpiškai ir tuo didžiuojamės. Didžiuojamės tuo, kad kertame tą patį medį, kuris savo vaisiais mus tremtinių stovyklose, dar parako dūmams neišsisklaidžius, maitino ir rengė. Didžiuojamės tuo, kad duodame vokiečiams progą uždirbti iš mūsų šalpos.

Dar to negana, šelpiami per Balfą, už gautas gėrybes nepralobo mokėti jokių mokesčių ir nedaromi joki išskaitymai iš so cialinio skyriaus pusės, kaip šeliant betarpiškai, viskas suskaičiuojama ir mokant vokiečių geros širdies ir duosnios rankos garantija, kad auka pasiekia tikrai reikalingąjį.

Čia neminėsiu skaičių, kiek Balfas gavo per 1955 m. iš Jungtinių Amerikos Valstybių ir kodo vien tik už tai, kad mes per jį siuntėme savo centus.

Yra didelė netiesa, kad iš mūsų aukų yra išlaikomas Balfo personalas, jį išlaiko irgi JAV iždas.

Tad kodėl, mes, mieli broliai ir sesės, aplenkdami Balfą jam pasunkiname veiklą, kodėl norime būtinai sumažinti šalpos kiekį likusiems tremtiniams?

Centrinio Šalpos Koimteto pareiga yra duoti atatinkamus nurodymus visiems šalpos skyriams, gimnazijos rėmėjų ratheliams.

Šie 1956 metai, tebūna mūsų Šalpos vieningumo metai. Kiekvienas centas eina tik per Balfą.

Pr. Šimelaitis.

PABALTIJO UNIVERSITETO

dešimtmečio iškilmingas minėjimas įvyks Chicagoje birželio 30 d. 3 val. p. p. Sherman viešbutyje — Randolph ir Clark gatvių kampas. Pagrindinį žodį tars iš Philadelphijos pakviestas prof. J. Puzinas. Be estų ir latvių atstovų, žada atvykti ir Mm. Riggle — nuošir dus pabaltiečių bičiulis. Minėjimo metu taip pat bus rodomas ir filmas iš Hamburgo-Pinnebergo laikų. Įėjimas laisvas.

Po minėjimo, vakare 8.30 įvyks vaišės su šokiais, dainom, gira ir kupletais iš „Koridoria us Aidų" paskutiniojo numerio. Vaišės yra ruošiamos šiuo adresu: Keymens Club, 4711-47 21 W. Madison St., Ivory Room. Dalyvavimas šiame pobūvyje vyrams kainuos po 3 dol., poroms po 5 dol. Tiek iškilmingan minėjiman, tiek vaišėsna yra kviečiami visi profesoriai, studentai ir Pabaltijo U-to bičiuliai.

Iš toliau atvykę smulkesnių informacijų gali gauti teiraujantis šiuo minėjimo rengėjų adresu: Eugenius Gerulis, 4428 S. Western Av., telef. LA 3 4105.

JUOKDARIAI...

Segregacija Rusijoje.

JAV teisėjas Douglas, apkeliavęs Rusiją, parašė knygą, kurioje konstatuoja, kad sovietijoje veikia segregacija. Tūlas Šilėnas „Vilny" bando tą nuneigti, remdamasis kažkokiu amerikonu.

Bet Douglas rašo rimtai ir pamatuotai. Yra tikra, kad sovietijoje veikia segregacija. Rusai save laiko, kaip ir naciai, augštesnės rasės ir kur tiktai užima kokį kraštą, kaip savo valdininkams kuria specialės mokyklas, į kurias okupuotų kraštų žmonių vaikų nepriima. Tai yra tikra. Taip yra ir Lietuvoje. Ir krautuvės yra tiktai rusams. Ar tai ne segregacija?

Petro Cvirkos laiškai.

Petras Cvirka, gavęs valstybinę stipendiją pasimokyti ir pramokti bent vienos vakarietiškų kalbos, gyveno kelis metus Paryžiuje. Bet jo laiškai rodė, kad jis valstybes iždo, sudeda mo visos tautos, buvo „kaip gyvatė užantyje šildoma".

Veličkai jis gerinosi, laukdamas iš jo pinigų nuplaukti į Ameriką... Bet tas nekvailas buvo, nes Cvirką, matyt, pažino. Ir kai plūdo Lietuvą, kurioje, tiesa, ne viskas buvo tvarkoje, bet ne toje, kurią Cvirka dėsto Veličkai, — vis dėlto kvietėsi jį grįžti į tą keikiamąją Lietuvą ir joje gyventi...

Mandrapypkis.

Chruščiovas nuvainikuoja Stalina

NIKITOS CHRUŠČIOVO KALBA UŽDARAME XX KOMPARTIJOS SUVAŽIAVIME MASKVOJE.

2.

„Kas pasipriešindavo būdavo sunaikinamas".

Toliau Nikita Chruščiov kalbėjo:

„Kai paanalizuojame Stalino elgesį vadovaujant partijai ir šaliai, kai sustojame prie visų Stalino darbų, mes prieiname įsitikinimo, kad Lenino baimė buvo pagrįsta.

NEIGIAMOSIOS STALINO SAVYBĖS,

kurios Lenino laikais, buvo tik užuomazgoj, per vėlesnius metus išvirto į rimtą Stalino galios piktnaudojimą, kuris padarė **neišpasakytos** žalos mūsų partijai.

Šį dalyką turime svarstyti rimtai ir analizuoti teisingai, norint mums pašalinti bet kokias galimybes pasikartoti viena ar kitokia forma tam, kas dėjosi prie Stalino, kuris visiškai netoliaravo kolegiškumo vadovajant ir dirbant ir kuris **vartojo brutalią jėgą,** nevien prieš viską, kas jam priešindavosi, bet ir prieš tai, kas pagal jo užgaidų ir despotišką būdą atrodė priešinga jo supratimui.

Stalinas veikė ne įkalbinėdamas, aiškindamas ar kantriai bendradarbiaudamas su liaudim, bet primesdamas savo pažiūras, ir reikalaudamas visiškai pasiduoti jo nuomonei. **Kas tik pasipriešindavo jo nuomonei arba pabandydavo įrodyti savo pažiūras ir savo nusistatymo teisingumą, būdavo pasmerkiamas pašalinimui iš vadovaujamo kolektyvo po to sekusiam dvasiniam ir fiziniam sunaikinimui.**

Šitaip ypačiai buvo po 17-to partijos suvažiavimo, kada daug žymių partijos vadų ir eilinių partijos darbuotojų, garbingų ir atsidavusių komunizmui, krito Stalino despotizmo aukomis".

Chruščiov toliau sau prieštaraudamas pateisina Stalino ir partijos žygius, nukreiptus priešdemokratiškesnęopoziciją, kurią komunistai žiauriausiu būdu išskerdė. O kai visa tai buvo padaryta, tai — Chruščiov sako: „tada buvo griebtasi prieš juos represijų.

ŽIAURUMAI NEŽINO RIBŲ

Tai buvo kaip tik anuo laiko tarpiu (1935-1937-1938 m.), kada vyriausybės aparate gimė masiniai persekiojimai, pirma prieš leninizmo priešus — trockininkus, zinovjevininkus ir bucharininkus — seniai partijos nugaėltus politiškai — o paskui ir prieš daug tikrų komunistų, prieš tuos partijos kadrus, kurie išnešė sunkią pilietinio karo ir pirmųjų pačių sunkiausiųjų industrializacijos ir kolektivizacijos metų naštą, kurie kaip tik kovojo prieš trockininkus ir dešiniuosius už leninistinę partijos kryptį.

KAS YRA „LIAUDIES PRIEŠAS?

Stalinas sukūrė „liaudies priešo"sąvoką. Šis terminas automatiškai pašalino reikalavimą, kad būtų įrodytos ideologinės klaidos žmogaus ar žmonių įsivėlusių į ginčą. Šitas terminas leido griebtis pačios žiauriausios represijos, pažeidžiančios visas revoliucines teisenos normas, prieš kiekvieną, kuris nors kiek nesutiko su Stalinu, prieš tuos, kurie buvo tik įtariami priešingais kėslais, prieš tuos, kurie turėjo blogą vardą.

Ši „liaudies priešo" sąvoka iš tikrųjų pašalino bet kokią galimybę vesti ideologinę kovą arba pasireikšti kitų nuomonei ar tai vienu, ar tai kitu klausimu, net ir praktinio pobūdžio. Svarbiausias ir tikriausias vienintelis kaltės įrodymas, priešingai visoms dabartinės teisės mokslo normoms, liko paties kaltinamojo „prisipažinimas", o kaip vėlesni

TYRINĖJIMAI PARODĖ, „PRISIPAŽINIMAS" BŪDAVO IŠGAUNAMAS FIZINE PRIEVARTA PRIEŠ KALTINAMĄJĮ.

Šitai privedė prie ryškių pažeidinėjimų revoliucinėj teisenoj ir prie to, kad **daug visiškai nekaltų žmonių, kurie praeity aukomis.**

kovojo už partijos liniją, liko

Turime sutikti, kad ir tuos, kurie savo laiku buvo priešingi partijos linijai, dažnai nebūdavo rimto pagrindo juos fiziškai sunaikinti. **„Liaudies priešo" formulė buvo kaip tik įvesta tokių žmonių fiziškam sunaikinimui.**

Yra faktas, kad daug žmonių, kurie vėliau buvo likviduoti kaip partijos ir liaudies priešai, buvo dirbę su Leninu esant jam gyvam".

LENINO PATARIMAS, KURIO KOMUNISTAI NEPILDĖ IR NIEKAD NEPILDYS

Chruščiov toliau kalbjo: „Ryšium su tuo, partijos suvažiavimo atstovai turėtų susipažinti su neskelbtu V. I. Lenino laišku, pasiųstu centro komiteto politbiurui 1920 m. spalio m. Išdėstydamas kontrolės komisijos pareigas, Leninas rašė, kad komisija buvo paversta „tikru partijos organu ir proletariato sąžine".

„Kontrolės komisijos speciali pareiga turėtų būti gilus, individualus — kartais net tam tikra terapija — santykiavimas su vadinama opozicija, su jais, kurie yra priėję psichologinės krizės dėl savo karjierinių nepasisekimų Sovietų arba partijos tarnyboj. Reikėtų pasistengti juos apraminti, jiems išaiškinti dalyką, kaip tatai daroma tarp draugų, rasti jiems uždavinį (vengiant įsakymų davinėjimo metodo), kuriam jie tinka psichologiškai. Centro komiteto organizacinis biuras turėtų šiuo reikalu suformuluoti patarimus, taisykles ir t. t."

Lenino išmintis elgesy su žmonėmis atsispindėjo jo darbe su kadrais. Visiškai kitokį santykiavimą su žmonėmis charakterizavo Stalinas. Lenino būdo bruožai — kantriai dirbti su žmonėmis, kietai ir uoliai juos auklėti, sugebėti patraukti žmones nevartojant prievartos, o greičiau paveikiant ideologiškai jų visą kolektyvą — buvo svetimi Stalinui. Jis atmetė **Lenino įtikinimo ir auklėjimo metodą, jis paliko ideologinės kovos metodą ir iškeitė į administracinės prievartos metodą, į masines represijas ir terorą.** Jis veikė vis platesne skale ir vis atkakliau naudojant baudžiamuosius organus, kartu dažnai laužydamas visas esamas morales normas ir Sovietų įstatymus.

Vieno sauvaliavimas padrąsino ir įgalino sauvaliauti ir kitus.

MASINIAI SUĖMIMAI IR DAUG TŪKSTANČIŲ ŽMONIŲ TRĖMIMAI, ŠAUDYMAI BE TEISMO IR BE PRIDERAMO TARDYMO

sukūrė sąlygas nesaugumui, baimei ir net desperacijai.

Mūsų partija kovojo už Lenino planų įgyvendinimą, už socializmo statybą. Tai buvo ideologinė kova. Jei šios kovos laikotarpiu būtų buvę laikomasi Lenino principų, jei atsidavimas partijos principams būtų buvęs sumaniai suderintas su blaiviu ir tikru susirūpinimu žmonėmis, jei jų nebūtų atstūmę ir naikinę, o priešingai, traukę į savo pusę, mes tikrai nebūtume susilaukę tokio brutalaus revoliucinės teisėnos laužymo ir nebūtų

TŪKSTANČIAI ŽMONIŲ KRITĘ TERORO METODO AUKOMIS.

Leninas vartojo rimtas priemones tiktai būtiniausiais atsitikimais. Stalinas, priešingai, vartojo kraštutinius metodus ir masines represijas, kada revoliucija jau buvo laimėta.

Yra aišku, kad čia Stalinas parodė visą eilę pavyzdžių, reiškiančių jo netolerantiškumą, brutališkumą ir galios piktnaudojimą. Užuot įrodęs savo politikos tikrumą ir telkęs mases, **jis dažnai rinkosi represijų ir fizinio naikinimo kelią, ir ne vien prieš tikruosius priešus, bet ir prieš asmenis, kurie ne buvo niekuo nusikaltę** prieš partiją ir Sovietų vyriausybę. Čia mes nematome jokios išminties, o vien tik brutalios jėgos rodymą, kas jau kartą anksčiau taip gąsdino V. I. Leniną.

Paskiau, ypač po Berijos gaujos demaskavimo, centro komitetas peržiūrėjo

EILĘ BYLŲ, SUFABRIKUOTŲ

šios gaujos. Tai davė labai bjaurų vaizdą, apie brutališką sauvaliavimą, susijusį su neteisingu Stalino elgesiu. Kaip faktai rodo, **Stalinas, vartodamas savo neribotą galią, pasivelijo daug piktybių,** veikdamas centro komiteto vardu, neklausdamas komiteto narių nuomonės, net centro komiteto politbiuro narių; dažnai jis jų nepainformuodavo apie savo asmeninius sprendimus, liečiančius labai svarbius partijos ir vyriausybės reikalus.

Svarstydami asmens kulto klausimą, **visų pirma turime visiems parodyti, kokios žalos jis atnešė mūsų partijos interesams".**

Kiekviename sakinyje garbindamas „šlovingąją" komunistų partiją, kuri Stalinui pataikavo ir išsijuosusi padėjo įvykdyti dabar Chruščiovo vadinamas piktadarybes,

VEIDMAININGAI PATAIKAUDAMAS LIAUDŽIAI,

kurią sovietai laiko kaip masę vergų, — toliau Chruščiovas giria komunistų nesilaikomus Lenino nusistatymus:

„Nebuvo bet kokio svarbumo dalyko, kad Leninas jį būtų nusprendęs, neklausdamas patarimo naugumos narių centro komiteto arba centro komiteto politinio biuro.

Esant Leninui gyvam, partijos suvažiavimai buvo šaukiami reguliariai, visad, kai tik pasireikšdavo radikališkas posūkis partijos ar šalies raidoj.

Yra labai būdinga, kad Leninas paskyrė partijos suvažiavimui, kaip augščiausiajam jos organui, savo paskutinius straipsnius, laiškus ir pastabas.

Taip tai buvo Lenino laikais. O ar buvo mūsų partijos šventieji leninizmo principai gerbiami mirus Vladimirui Iljičui?

Nors pirmaisiais keleriais metais Leninui mirus ir buvo šaukiami partiojs suvažiavimai ir centro komiteto plenumai daugiau ar mažiau reguliariai, bet paskui, **kai Stalinas ėmė vis daugiau piktnaudoti savo galią, šie principai buvo brutališkai laužomi.** Ypač tai aiškiai matėsi per pastaruosius jo 15 metų. Ar tai buvo normalu, kad nuo 18-to iki 19-to partijos suvažiavimo praėjo 13 metų, per kuriuos mūsų partija ir mūsų šalis pergyveno tiek daug svarbių įvykių? Šie įvykiai reikalavo kategoriškai, kad partija priimtų nutarimus apie šalies gynybą patriotinio (II pasaulinio) karo metu ir apie taikos laikmečio statybą karui pasibaigus. Net ir karui pasibaigus, praėjo dar 7 metai, kol buvo sušauktas partijos suvažiavimas".

Bus daugiau.

IV Lietuvių Diena

(ATSAKYMAS p. J. URBONUI)

Geras advokatas nuteistojo jo kliento apeliacijos niekuo met tą pačią dieną nerašo; bijodamas per daug karštai visą reikalą paimti ir tuo pačiu nuteistąjam jo sprendimą nei per nago juodymą nesumažinti. Bet p. J. Urbonas, tik vartydamas (daugumas laikraščius skaito, kaip sakoma nuo A iki Z) NL 21 Nr. užtiko (kam ta ironija?) mano išvedžiojimus apie IV Lietuvių Dieną Windsore ir su didžiausia šypsena, be jokio takto, išvadinęs mane sena boba, prisiklausiusią gandų gandelių, priskaldžiusią iš adatos vežimą, išdėsčiusią savo pažiūrą į IV Lietuvių Dieną.

Tuo pačiu p. J. Urbonui neatsilyginsiu. Nėra reikalo. Kiekvienas kaip moka, kaip išmano, taip ir rašo.

Iš anksto noriu pasakyti, kad jokios intencijos neturėjau įžeisti LD rengėjus. Juk kiekvienas straipsnis apie šią didelę lietuvių šventę, tik populiarina ją daugiau mūsų tarpe. Bet jeigu kiekvienas su savo sumanymais tik eitų pas LD rengėjus, aš manau, kad jie ir paliktų žinomi tik mažame ratelyje, kadangi rengėjams nebūtų laiko rašyti spaudoje apie vieno ar kito tautiečio sumanymą. Juk ir dabar, oficialūs pranešimai, apie LD netelpa kiekviename mūsų savaitiniame laikraštyje, (palyginkime JAV dienraščius apie Dainų Šventę) taigi tenka tik džiaugtis, kad pav. kaip ir šis, iš reikalo, arba p. J. U., inž. P. Lelio jau yra tilpę NL.

Prie reikalo. Jau pereitų metų savo straipsnyje po III LD Montrealyje, pasiūliau, kad IV LD būtų Windsore, (jeigu ne galima būtų Winnipege), turėdamas omenyje mūsų brolius Ddės Samo žemėje, (kur geležinė uždanga tarp Kanados ir JAV p. J. Urbonai) kurioje toks gražus Lietuvių Dienos pavadinimas ir tikslas paliko tik parapijinio pobūdžio, ar piknikų, išvažiavimu į kokį nors daržą, ūkį.

Taigi, turėjau omenyje, rengiant LD Windsore, parodyti broliams amerikiečiams tikros LD šventės reikšmę, jos prasmę, kuri yra labai ir labai gili. Kaip sienos gyventojai, windsoriečiai tik 50% pagavo jos mintį, pavadindami dar ją Kanados ir JAV lietuvių susiartinimo švente, tačiau kitas 50-tas nuošimtis ir paliko nesuprastas, o gal nenorėtas? Ši antroji dalis — tai programa, dėl kurios ir daugiausiai kėliau minčių. Manau, kad p. J. Urbonas nepasakys, kad esu sena boba ir gandų nešėja, kada išvardinsiu Čikagos Drauge „Aplink mus" skyriuje ir oficialiame LD rengėjų pranešime skaitytojas ras šias žinias apie IV LD programos dalyvius:

1) Čikagos Lietuvių Vyrų chorą, ved. Vl. Baltrušaičio.

2) Čikagos Tautinio Moksleivių Ansamblio kanklin.

3) Detroito Tautinių Šokių grupę.

4) Dalies sporto varžybų ruošimą Detroite.

Ko daugiau reikia? Užtenka. Su oficialia programos dalimi, įvairiomis prakalbomis, sveikinimais, ir t. t. meninė dalis yra užpildyta 3 valandoms. Pridėjus dar ALTo pirm. L. Šimučio

Nukelta į 8-tą pusl.

ŽVILGSNIS PRAEITIN

Kaip Lietuva išsivadavo iš okupantų

(Atsiminimų ištraukos).

RAŠO BUVĘS LIETUVOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIS PULK. K. ŽUKAS.

27.

38. KAS IŠĖJO IŠ ŠŪKIO „DABAR AR NIEKADOS"

Bene kun. Krupavičiaus iniciatyva buvo sušauktas „mažasis Seimas", kuriame nebuvo tautinių mažumų atstovų. Tame Seime mudu su pulk. Ladyga turėjome nušviesti militarinę padėtį ir pateikti Seimui savo samprotavimus, kad gavus tuo būdu Seimo pritarimą.

Pirmą žodį gavau aš. Pranešiau, kad bolševikų kariuomenė jau artinasi prie Varšuvos. Tuo tarpu laimėjimas bolševikų pusėje, bet

galutinu Lenkijos žlugimu aš netikiu:

Alijantai to neprileis. Padėtis turi būti atstatyta gal su tam tikrais laimėjimais teritorijos atžvilgiu.

Mano nuomonė: tuojau turime užimti visą Fošo liniją, ypač pietinę jos dalį, tenai įsitvirtinti ir jau nuo jos nei pirmyn, nei atgal nesitraukti. Nesinaudoti dabartine lenkų kritiška padėtim, nes dar nežinia, koks bus jų karo galas.

Visai

priešingą nuomonę pareiškė

pulk. Ladyga.

Jo visa kalba buvo su šūkiu: „dabar, ar niekados". Šitą kovingą šūkį jis savo kalboje kelis kartus vartojo. Jo nuomone, mes turime tuojau užimti visas savo etnografines sritis, o net ir daugiau, kaip tą su mumis lenkai padarė. Dabar mums atėjęs tinkamiausias laikas su savo istoriniu priešu atsiskaityti. . .

Kalbėjo jis karštai, patriotiškai, mitingiškai, įtikinančiai. Mažojo Seimo narių nusistatymą paverže savo pusėn.

Seimas pilnai jam pritarė.

Į klausimą, ar atlaikysime mes lenkų puolimą ateity, jis pasakė:

— Kai duosime kelis šūvius, lenkų vištos išsisklaidys. . .

39. MITINGINĖS KALBOS PASĖKMĖS

Paėmęs kariuomenės vadovavimą, pulk. Ladyga pradėjo kariuomenės pergrupavimą ir tuojau pastūmė mūsų dalinius nuo Juodosios Ančios pietų link, per Augustavo miškus. Darė jis pergrupavimą teoretiškai, pats į savo dalinius beveik nevažiavęs, nes. . . neturėjo laiko.

Dalykas tame, kad tuomet jis ruošėsi vesti.

Tuo laiku bolševikų-lenkų kare įvyko

„Stebuklas prie Vislos".

Akivaizdoje pavojaus netekti savo sostinės, lenkų tarpe kilo nepaprasto patriotizmo banga, atsirado didelis pasipriešinimo noras. Jų kariuomenės vadovybę faktinai perėmė Fošo atsiųstas prancūzų maršalas (pamiršau jo pavardę). Bolševikai gavo didelį smūgį ir visas jų frontas metėsi galvotrūkčiais bėgti atgal.

Lenkai, žinoma, pradėjo vyti priešą visu frantu ir čia kairiąjame jų sparne atsirado lietuvių kariuomenė. Aiškus dalykas, kad ta jiems kliūtis turėjo būti likviduota. Mūsų daliniai buvo vienur apsupti, kitur atkirsti nuo savo vadovybės ir užnugario. Daugiausia nukentėjo 2 pėst. pulkas. Nežinau tiksliai, kiek nuo

„Augustavo operacijos"

turėjome nuostolių, bet, rodos, užmuštų ir patekusių nelaisvėn buvo per 2.000.

Mūsų kariuomenės katastrofos dieną rugsėjo m. 4 ar 5, oficiozas „Lietuva" atspausdino kronikoje tokią žinutę (cituoju iš atminties):

„Šiandieną Vytauto bažnyčioje kunigas Tumas suteikė moterystės sakramentą mūsų garbingam armijos vadui pulk. Ladygai ir panelei (rodos) Pauliukonytei".

Gerbdamas pulkininką Ladygą už jo asmenišką drąsą ir sumanumą kovoje su bolševikais 1919 m., aš negaliu be šiurpo prisiminti jo armijos „vadovavimą" 1920 m.

Dviem-trim metams praėjus, gavau komplektą amerikoniško laikraščio „Keleivis", kuriame buvo patalpintas ilgas pulk. Ladygos straipsnis „„Kaip lietuviai kariavo".

Straipsnis buvo žiauriai, šmeiženčiai parašytas.

Ir Lietuvos vyriausybė ir kariuomenės vadovybė 1919 m. buvo pavaizduota kuoblogiausioje šviesoje. Visur pabrėžiama, kad tik ten buvo pasisekimai, kur karo vadovybės įsakymai nebuvo pildomi ir priešingai .

Į šitą straipsnį aš negalėjau nereaguoti ir

parašiau jam atvirą laišką,

kurio nuorašus įteikiau ministeriui, štabo viršininkui ir karo mokslo valdybos viršininkui. Tame laiške atrėmiau didesnę dalį jo priekaištų ir nurodžiau jo nepaminėtą vieną „nuopelną" Lietuvai ir kariuomenei, būtent, Augustavo operaciją.

Tame laiške tarp kita ko maždaug pasakiau taip:

„Pulkininke! Kodėl Tu pamiršai parašyti apie tai, kad sukišai didelę mūsų kariuomenės dalį į Augustavo miškus ir pats užmiršai apie ją. Tau tuomet rūpėjo daugiau moteriškas sijonas, negu kariuomenė..."

Laišką įteikė kar. Pundzevičius.

Pulk. Ladyga siuto,

bet nereagavo. Dar keliems metams praėjus, būdami abu atsargoje, susitikome prie Karo Muziejaus. Jis pirmas priėjo prie manęs. Pasisveikinome.

40. NESKLANDUMAI

Rusų - lenkų karo pradžioje mes internavome kelis tūkstančius lenkų. Jie visi buvo patalpinti Fredos ir Vilkaviškio stovyklose. Maisto davinys buvo lygus mūsų kareivio daviniui, režimas gana švelnus. Patikimiausi buvo laisvai atleidžiami ir iš Fredos ir iš Vilkaviškio į Kauną be palydovų.

Mūsų žvalgybos skyriaus žiniomis,

lenkai pradėjo gana platų susižinojimą

su Lenkija keliuose punktuose: Olšausko knygyne, Perkausko kavinėje ir per kunigus: pralotą Pacevičių ir Savicką. Šnipinėjimu to pavadinti nebuvo galima, nes ką ypatinga jie galėjo čia iššnipinėti? Savaime suprantamas belaisvio noras duoti apie save žinąi artimiesiems ir iš jų gauti, bet kas gali sukontroliuoti, ar tas susižinojimas nepereina į šnipinėjimą?

Kad užkirtus kelią tolimesniam slaptam veikimui, aš vieną dieną

liepiau surinkti pas mane

kunigus Pacevičių ir Savicką, Olšauskienę, Stravinskienę, Perkauską, Tiškevičiaus įgaliotinį Zavišą-Čarny ir dar kažkokį septintą.

Be pykčio aš jiems pasakiau, kad turiu pakankamai medžiagos jų slapto veikimo Lietuvos nenaudai. Dabar aš jiems duodu teisę laisvai pasirinkti, ką jie nori: ar palikti čia ir turėti artimą reikalą su kariniais teismais, arba važiuoti į Lenkiją, su kuria jie dvasiškai surišti. Be abėjo jie pasirinko išvykimą ir buvo išsiųsti į Lenkiją per Rygą.

Ištremtųjų tarpe buvo senis pralotas Pacevičius, kuris prieš kelias dešimtis metų mane krikštijo, o vėliau ir prie pirmosios komunijos paruošė.

Kiek vėliau kalbėjau su Povilu Olšausku (garsaus prelato broliu), kuris jokio pykčio dėl žmonos ištrėmimo neturėjo ir pripažino, kad ji visai to užsitarnavo. Jis pasakojo, kad vietiniai lenkai jąją vadino „przekupka warszawska", o Lenkijoje dabar vadinama „przekupka litewka". Dėl savo bjauraus būdo niekur ji nepritapo.

Maždaug 5 mėnesiams praėjus, kreipėsi į mane

Perkauskienė,

prašydama grąžinti iš ištrėmimo jos vyrą, nes be jo biznis blogai einąs. Už grąžinimą prižadėjo man Velykoms „baum kuchenek" metro didumo. . . Vyrui grįžti leidimą daviau, bet jei man bus prisiųstas „baum kuchenek", tai į Lenkiją išvažiuos jau abu Perkauskai. Vėliau su Perkausku prieteliškai susitikdavome jo kavinėje, pasnekėdavome. Jis man atvirai sakė, kad visi ištremtieji kelionėje pripažino, kad pilnai tą bausmę užtarnavo. (b. d.)

CARO NIKALOJAUS II GALVOS LIKIMAS

Brazilijoj, Sao Paulo mieste leidžiamam rusiškam žurnale „Rusija" pasirodė 4—5 nr. str aipsnis, pavadintas „Caro gal vos likimas". Čia išverstas išti sai iš vokiško laikraščio „Wei xel", pastoriaus I. Rizenbergo jaudinantis aprašymas viso to, ką tas pats pastorius matė ir pergyveno. Taigi liudijimas yra tikras. Pastorius rašo: „Vi siems jau yra žinoma, kad Je katerinburge Ipatjevsko namo rūsyje nakties metu iš liepos 17 į 18-tą visa caro šeima buvo iš žudyta. Aš, kaip visa matęs ir pergyvenęs, galiu šiuo atveju duoti tikrai smulkias žinias.

Kai tik carą sušaudė, tuojau revoliucinio Uralo apskrities komiteto pirmininkas Bielobo rodovas mušė telegramą į Mas kvą. Telegrama buvo adresuo ta Leninui ir Trockiui ir Mask voj jau buvo ji gauta liepos 18 d. Ši žinia pasiekė tik patį Mas kvos komunistų partijos akty vą, gi liaudis apie tai sužinojo daug vėliau, kai žinia aplinki niais keliais atėjo ir jau jokiu būdu nebuvo galima visa tai iš laikyti paslaptyje. Tuo tarpu liepos 26 d. atėjo į Maskvą ir antspauduotas odinis čemoda nas, kuriame buvo patalpinta stiklinė su caro Nikalojaus gal va. Jokių abejojimų nebeliko. Dėl to jau rytojaus dieną, t. y. liepos 27, Leninas šaukia posė dį, laike kurio susirinkusieji apžiūri patalpintą stiklinėj bon koj caro galvą ir, įsitikinę, kad tikrai caro galva, sustato pro tokolą, po kuriuo pasirašo Le ninas, Trockis, Zinovjevas, Bu charinas, Dzeržinskis, Kamene vas, Kalininas ir Petersonas.

Pasirašius protokolą, kreipia si Mamenevas į ten esančius klausdamas, kas dabar reikia daryti su caro galva? Zinovje vas ir Bucharinas patarė caro galvą padėti muzėjun, kad kar tų kartos galėtų matyti, bet da uguma buvo už tai, kad tuojau reikia tą galvą sunaikinti, nes, kaip išsireiškė Petersonas, tam sioji liaudis gali paversti mu zėjų šventove ir caro galvai du oti pagarbą. Dėl to nutarta be matant tuojau iš liepos 27 į 28 nakčia Kremliuje caro galvą su deginti, o šią pareigą įvykdyti buvo uždėta pačiam Trockiui.

Paskirtą valandą aš nuejau pas Kremliaus komendantą, pa rodžiau savo dokumentus ir dar atskirą kortelę. Iš komendan to sužinojau, kad caro galvos sudeginimas įvyks nedideliame namelyje, kuris kadaise buvo virtuvė.

— Mes ten viską priruošė me, reikia atlikti patį darbą, — nusišypsojęs atsakė komendan tas.

Eidamas kartu su komendan tu į nurodytą vietą, aš priėjau pro Archangelsko Soborą ir pasiekiau seno vienuolyno pas tatus, prie kurių angos sėdėjo sargas. Pastarasis, pamatęs ko mendantą, tuojau atsistojo ir iš sitiesė. Dar keletas žingsnių ir jau esame prie mažos trobelės. Čia radome krūvą žmonių, ku rie, patyla šnekučiuodamiesi rūkė.

Komendantas atidaro name lio duris, įeiname į nedidelį ka mbarį, kuriame matome prikū rentą krosnį ir spindinčią mažą žibalinę lempelę. Dabar aš įžiū riu apie 20 žmonių, tarp kurių —Jodukov, Smirnov, Bucha rin, Radek su seseria ir kai ku rie kiti. Po to ateina Peterson su Balabanova; jais seka Lacis, Kolontai, Dzeržinski ir Kame nev. Kambary taip karšta, kad vos galima kvėpuoti. Visi la bai neramūs ir susijaudinę. Tik Kolontai nori parodyti su sivaldąs, prieina arčiau prie kro snies ir mėgina nuvalyti savo aptaškytą paltą. Trockis atei na paskutinis.

Jam atėjus, tuojau padeda mas ant stalo prieš visus ketur kampis odinis čemodanas. Pa sikeitęs su Dzeržinskiu ir Bu charinu keleta žodžių ir tirian čiu žvilgsniu perbėgęs visus ten esančius, Trockis liepia ati daryti čemodaną. Pirmu mo mentu smalsouliai taip apsupa stalą, kad aš lieku užpakalyje ir nieko negaliu matyti. Staiga viena moteris pradeda aikčioti ir atsitraukia nuo stalo. Troc kis juokiasi—„moters nervai". Krylenko jam pritaria. Bet Dzeržinskis su šypsena, ir, nu duodamas norįs patarnauti, pa ima moterį Kolantąją ir, perve dęs per minią, pasodina prie sie nos ant suolo. Tik dabar aš gau nu progos pamatyti, kas yra čemodane. Aš matau didelę stiklinę su kraujuotu skysčiu, kuriame gulį caro galva.

Mano susijaudinimas toks di delis, kad aš vos galiu atskirti taip man pažįstamus caro vei do bruožus. Bet abejoti nega lima: mūsų akivaizdoje, iš tik rųjų, paskutinio rusų caro gal va, tik prieš 10 dienų nukirsta Uralo kalnų papėdėje. Visi tai paliudija.

Pasigirsta įvairios pastabos. Bucharinas ir Lacis stebisi, kad caras taip greit pražilęs. Ir, iš tikrųjų: galvos ir barzdos plau kai buvo beveik balti. Gal dėl to, kad paskutinėmis minutė mis prieš mirtiturėjo baisius pergyvenimus, o gal dėl to, kad karo stovis, revoliucija ir ilgas kalinimas jį paveikė.

Trockis pareikalavo, kad vėl būtų sustatytas protokolas ir visi pasirašytų. Tokiu būdu at sirado antras protokolas. Mote tis Kolontai tuo metu prasiša lino, bet už tat atsirado dau giau smalsuolių. Tarp jų aš pa stebėjau Krestinskį, Poliakovą, keletą jūrininkų ir moterų.

Pasirašius protokolą, dar esa ntieji artinosi prie čemodano ir akyliau apžiūrėjo indą su esa nčia caro galva. Visų veiduose buvo matomas didelis susijaudi nimas ir prislėgimas. Buchari nas, norėdamas prablaivyti šią nemalonią situaciją, taria kelis žodžius, lyg pagirdamas revo liucijos nuveiktus darbus, bet tuojau nustoja, ir vėl didelė ty la... Kad net šaltakraujis La cis pradeda pešioti savo plačią barzdą ir žvairias akis nulei džia, įsmeigdamas į stalą. Žo džiu, visi pasijunta prislėgti.

Trockis staiga įsako nešti in dą prie krosnies. Visi persiski ria ir padaro dešimties pėdų il gio ir dviejų pėdų pločio taką... Tai paskutinis Rusijos caro ta kelis ir tuojau ugnies liepsnos apgaubia caro galvą...

Aš ilgai nepakėliau šio šiur paus reginio. Bijodamas, kad nepasidarytų bloga, išbėgau į lauką. Pajutęs gaivinantį lie tų, vėl sugrįžtu į save ir įtrau kęs tyro oro atgaunu visas pra rastas jėgas". Šiais žodžiais bai gia pastorius I. Kupc-Rizenbe rg savo pasakojimą. (L).

Austrijoje dar gyvena 188 lie tuviai. Didesnė jų dalis rengia si emigruoti.

LIETUVOS DAILININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Balandžio 19—20 d. d. įvyko Lietuvos dailininkų II suvažia vimas. Ataskaitiniame praneši me Dailininkų s-gos pirm. L. Vaineikytė apibūdino pagrindi nius respublikos dailininkų už davinius, apžvelgė jų kūrybi nius laimėjimus, pasiektus po pirmojo suvažiavimo, pažymė dama dailininkų darbų temati kos praplėtimą, profesinio mei striškumo augimą tapyboje, sk ulptūroje, grafikoje ir taikomo joje bei dekoratyvinėje dailėje. Pranešėja iškėlė esminius Mas kvos reikalavimus dailininkų kūryboje: silpną ryšį su gyve nimo tikrove, žanrinių paveiks lų, ypač kolūkinėmis temomis, neskaitlingumą.

Pranešimo pabaigoje L. Vai neikytė paragino dailininkus, mobilizuoti visas kūrybines pa jėgas ir intensyviau įsijungti į pasiruošimą 1957 m. jubilėjinei dailės parodai, skirtai Spalio revoliucijos 40-osioms metinė ms.

Revizijos komisijos praneši mą padarė V. Palaima.

Sveikino Maskvos Žukov, Latvijos P. Upitis, Estijos TS R Ed. Einmanas, Gruzijos TS R V. Čcheidze, Ukrainos, Azer beidžano, Moldavijos ir kitų „respublikų" delegatai.

Suvažiavime kalbą pasakė Min. Pirm. pavaduotojas K. Pr eikšas.

Diskusijose kalbėjo dailinin kai A. Savickas, V. Drėma, I. Trečiokaitė-Žebenkienė, V. Jur kūnas, J. Kumpis, V. Karata jus, V. Mackevičius, J. Švajas, J. Umbrasas, J. Mikėnas ir kiti

Visas suvažiavimas vyko po okupantine kompartijos letena ir spaudimo prievarta.

Komunistams dailė, kaip ir visos meno šakos, turi būti „ko vinga ideologinė priemonė mo bilizuojant darbo žmones komu nistinės statybos uždaviniams įvykdyti". Ir tai pabrėžiama kiekviena proga — tiek per ko munistinę spaudą, tiek per ra dijus, tiek per mitingus ar ta riamųjų dailininkų suvažiavi mus. Kaip tik dėl to meno įvai rių šakų sukomunistinimo, pa vertimo bolševikine agitacijos ir propagandos priemone, kur skelbiamas neestetinis pasigėrė jimas, bet komunistinė propa ganda pavadinama dailės var du, tiek pačios menininkus, tiek ir šiaip žmones verčia tariamą ją bolševikine daile ar kitomis meno šakomis bodėtis. Tat ypač išryškėjo ir per neseniai įvyku sį Vilniuje „LTSR tarybinių dailininkų antrąjį suvažiavi mą".

Jau savo „ataskaitiniame pra nešime" buv. s-gos v-bos pirm. L. Vaineikytė nusiskundė, kad pvz. bolševikinė tapyba „vis dar nepatenkina išaugusių ta rybinės liaudies poreikių", kad „rimtai reikia susirūpinti dai lės kritikos vystymu" ir kad „svarbiausias mūsų tolesnio da rbo uždavinys yra labjau pakel ti mūsų dailės idėjinį ir meni nį lygį, meniškai atskleisti visa tai, kas nauja, pažangu". Pati Vaineikytė toliau pripažino: „Vienas svarbiausių lietuvių ta rybinės dailės trūkumų yra tai, kad ji nepakankamai siejama su gyvenimu. Pastaraisiais me tais daugelis dailininkų nusiša lino nuo reikšmingų temų, ne sistengia sukurti monumenta lių, plačios apibendrinančios reikšmės dailės kūrinių. Paro dų lankytojai teisingai nusi skundžia, kad nemato pilnakrau jų, tipiškų mūsų amžininkų — komunizmo statytojų — pavei kslų". Trumpai drūtai tarus, nusiskundžiama, kad Lietuvos dailininkai, nepaisydami viso kių paskatų, riebių pažadų ir nuolatinio iš partijos vadovy bės girdimo barimo, be vieno kito, nevykdo partijos įsakytų jų „planinių uždavinių" — ne duoda dailės darbų vardu pava dintų bolševikinių kūrinių. Tik veltui tas jų barimas mėgina ma pridengti tariamu „parodų lankytojų nusiskudimu", kad jie nematą norimų bolševikinių paveikslų. Jei jie galėtų laisvai savo žodį tartį, tai tokie paro dų lankytojai pasakytų visai ką kita — priešingai, kad tokių ir panašių visur peršamų bolše vikinių paveikslų yra net per daug ir kad jie lankytojams yra įgrisę iki gyvo kaulo.

Ir dail. Savickas pripažino, jog „dailininkai savo kūrinia ms labai retai pasirenka aktua lias gyvenimo temas". R. Kal poko pareiškimu, kai kurios val gyklos, užkandinės, kino teat rai ir kitų viešų įstaigų patal pos apipavidalinamos neskonin gai, nepanaudojant nacionali nio meno elementų. Skulpto rius Mikėnas iškėlė reikalą puo šti sodus, parkus, pakeles ver tingomis monumentaliomis sk ulptūromis, atsisakant nuo da bar esančių menkavtrčių dirbi nių. Jam rimto susirūpinimo taip kelia visuomeninių pasta tų apipavidalinimas. Per suva žiavimą buvo aštriai kritikuota „respublikos kultūros ministe rija ir dailės fondas" už tai, kad jie neskiria reiaklingo dėmesio lietuvių dailininkų originalių kūrinių propagavimui plačiųjų visuomenės sluogsnių tarpe. Su važiavime buvo konstatuota, kad pastaruoju metu keramika architektūroje randa vis plates nį pritaikymą. Iš visų grafikos žanrų labjausiai išsivysčiusios knygų iliustracija ir jų apifor minimas. Greta vyresniosios kartos meistrų Jurkūno, Kuz minsko, Kučo, Kulakausko, Ta rabildienės į knygų iliustravi mo darbą yra įsijungę visa eilė jaunųjų dailininkų — Galdikas, Mankūnaitė, Damkutė.

Naujoji dailininkų sąjungos valdyba įpareigota „įveikti ide ologinio darbo atitrūkimą nuo komunistinės statybos prakti kos..." Valdyba savo pirminin ku išrinko Mackevičių (Vil niaus valstybinio dailės institu to direktorių), jo pavaduotoju —Kuzminskį ir ats. sekretoriu mi — Bogdaną. (E.).

RUSAI IR LIETUVIAI

Rusai daug anksčiau už lie tuvius perėjo į krikščionybę, bet švietimas Rusijoje lėtai te plito. Rusų tauta, dėl vidinių savo kunigaikščių ir bajorų vai dų bei nesutarimų, o taip pat ir dėl dvejetą šimtmečių truku sios totorių vergovės, ilgai išbu vo tamsi ir varginga. Užtektų čia priminus labai stambų fak tą, kad pirmoji augštoji Lietu vos mokykla, Vilniaus Akade mija buvo įsteigta 1579 me tais, o pirmoji Rusijos augštoji mokykla, Maskvos univtrsite tas, tejsteigtas tik 1755 m. Ma ža to: Prūsų žemėje, Karaliau čiuje, universitetas įsteigtas 1544 m. Karaliaučiuje mokėsi ir profesoriavo visa eilė lietuvių iš Lietuvos ir Prūsų.

Karaliaučiaus universitete mo kėsi ir garsusis Prūsų Lietuvos poetas Kristijonas Donelaitis. Kai pirmasis rusų universitetas Maskvoje buvo įsteigtas 1755 m., Karaliaučiaus universitetui buvo jau 211 metų.

Betty Jean Furguson, dalyvaujanti Alex Barris vadovaujamoj naujoj CBC Televizijos programoj „The Barris Beat". Ji yra buvusi Miss Canada. Orkestrui vadovauja pianistas Bill Isbister.

Amerikos Valstybės sekreto riaus J. Foster Dulles jauniau sias sūnus Avery įšventintas ku nigu birželio 16 d. New Yorke. Avery Dulles tapo kataliku 1940 m., kai lankė Harvard tei sių mokyklą. Jis yra jėzuitas.

MEMO PARTNERIAMS PREKYBOJE

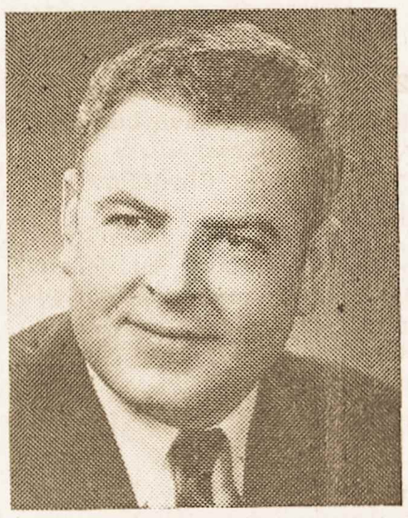

J. G. SKAISTYS

Kas daro pasisekimą prekyboje? Sunkus darbas ir sutarimas grupės žmonių, mokėjimas tvarkyti finansinių reikalų kurie išgelbėtų išdirbtą prekę nuo priverstino likvidavimo, atveju mirties vieno iš partnerių. Atsakymą į šią problemą duoda Business Insurance ir kvalifikuotas tam darbui Co. atstovas.

J. G. SKAISTYS
627 E. Main St. Hamilton
JA 2-1194
MANUFACTURERS
LIFE INS. (350-55)

Kaip pasiruošti vasarai?

Atėjo vasara ir prasidėjo atostogos. Kaip mes praleisime vieną ir kitą? Gal nuobodžiaudami ir nesurasdami, kaip „už mušt ilaiką"? Gal būsime nepatenkinti tuščiai ir be tikslo praleidę gražiuosius laikus? Gal jieškosime ir nerasime pasitenkinimo?

Tat viena žinokime: knyga yra tas, kas užpildo ir laisvą laiką, ir nemigo naktis, ir bet kurią negerą nuotaiką. Knyga be to, suteikia naujų minčių, atidaro naujas, plačias padairas ir patenkina dvasiškai. Todėl, išvykdami atostogų, neužmirškime pasiimti knygų, kurių galima pasirinkti iš čia pat dedamo sąrašo:

Brolių GRIMŲ PASAKOS 2 tomai po	3.00
Jūrininko SINDBADO NUOTYKIAI	2.00
H. Radauskas. ŽIEMOS DAINA. Premijuota	3.—
J. George. MOTERYSTĖ	3.—
J. Jankus. SENAS KAREIVIS MATATUTIS, romanas	3.—
J. Savickas. ŽEMĖ DEGA, diplomato atsiminimai	4.50
J. Simonaitytė. PENKIŲ PAVASARIŲ AUDROJ.	2.50
M. Laupinaitis. AŠ KALTINU	5.00
Br. Grimų PASAKOS	3.—
E. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE	0.50
A. Norimas. NAUJAS VEIDAS, novelės	2.50
3 Lietuvių Dienos METRAŠTIS	1.00
3. Liet. Dienos gražus ŽENKLELIS, Vytis su Gedimino stulpais, dėvėti prie krūtinės	0,30
B. Sruoga, MILŽINO PAUNKSMĖJE	2.50
Žurnalas VARPAS, su aktualijomis	1.00
V. Varnienė. DIDŽIOJI VIRĖJA	6.00
Vaizdų albumas. HAMILTONO LIETUVIAI.	3.00
M. Čapkauskas. AUKSO MINTYS, aforizmai	6.00
L. Dovydėnas. NAKTYS KARALIŠKIUOSE, apysaka	2.00
M. Jelucič. CEZARIS. Romanas. 3 dalys po	2.00
Anglų kalba A KISS IN THEDARK, romanas	2.00
T. Heyerdahl. KON-TIKI.	3.75
P. Andriušis. ANOJ PUSĖJ EŽERO.	1.50
S. Būdavas. UŽDRAUSTAS STEBUKLAS, romanas	2.60
B. Sruoga. KAS BUS, KAS NEBUS,	2.50
Metraštis GABIJA	6.50
P. Andriušis. TIPELIS, romanas.	3.00
Vienuolis. KRYŽKELĖS, romanas.	3.50
Žitkevičius. DAIKTAI IR NUORŪKOS	1.00
J. Paukštelis. KAIMYNAI, romanas	2.50
Dr. Garmus. NEMUNO PAKRANTĖMIS.	1.00
V. Andriukaitis. AUDRA ŽEMAIČIUOSE	2,20
Žurnalas LIETUVA	0,50
Karolė Požėraitė. DIDVYRIŲ ŽEMĖ.	1,50
Paulius Jatulis. PO TŪKSTANČIAIS KAUKIŲ	1,50
V. Čižiūnas. TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE	1,50
V. Krėvė. RYTŲ PASAKOS	2,50
B. Pūkelevičiūtė. METŪGĖS.	1.00
Merimee. KOLOMBA, romanas.	2,50
J. Jankus. PO RAGANOS KIRVIU.	1,50
V. Žemkalnis. KUDIRKOS SĄJŪDIS	0,75
B. Stundžia. BURIAVIMAS IR JŪRININKYSTĖ	2,00
K. Požeraitė, NUSIDĖJĖLĖ, romanas	$ 2,—
400 metų PIRMAI NEMUNO POEMAI	$ 0,50
F. Lavinskas. ANGLIAKASIŲ ATSIMINIMAI	2,00
J. Gruodis, VISUR TYLA, AGUONĖLĖS, RŪTA, RUGIAGĖLĖS	$ 1,50
J. Balys, LIET. TAUTOSAKOS SKAITYMAI	$ 3,—
V. Ramonas, KRYŽIAI, romanas	$ 2,—
J. Jankus, NAKTIS ANT MORŲ, romanas	$ 2,50
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI ir MINTYS	$ 1,50
P. Orintaitė, MARTI IŠ MIESTO	$ 0,75
S. Zobarskas, RIESTAŪSIO SŪNUS, vaikams	$ 0,75
S. Zobarskas, PER ŠALTĮ IR VĖJĄ, vaikams	$ 0,40
S. Zobarskas, GANYKLŲ VAIKAI	$ 0,80
V. Tamulaitis, SUGRĮŽIMAS	$ 1,10
Vydūnas, TAURESNIO ŽMOGAUS UŽTEKĖJIMAS	$ 0.30
Vydūnas, BHAGAVAD-GITA, iš sanskrito	$ 0,30
Tulpė, TILTO SARGAS, romanas	$ 1,—
J. Kaupas, Dr. KRIPŠTUKAS PRAGARE	$ 1,—
Prof. Roemeris, LIETUVOS SOVIETIZACIJA	$ 0,25
Vytenis, RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ, žudynės	$ 0,75
J. Gailius, KARTUVĖS	$ 1,—

Šios knygos gaunamos „Nepr. Lietuvos" redakcijoje:
7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.
Įdėkite į voką pinigus ir siųskite, — tuojau gausite knygas.

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS"

spaustuve

ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS: SPAUSDINA PAKVIETIMUS, BILIETUS, VOKUS, VIZITINES KORTELES, PRANEŠIMUS IR TT.
KAINOS ŽEMESNĖS NEGU KITOSE SPAUSTUVĖSE.
UŽSISAKYTI GALIMA IR PAŠTU.
RAŠYKITE: **„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA", 7722 George Street, Ville Lasalle, Montreal, P. Q.**
arba
SKAMBINKITE TELEFONU: **HEmlock 7920.**

VYT. ALANTAS

Išgliaudintas Gliauda

Pastabos apie jo raštus

2.

Žodžiu tikra scena iš opere tes ir tai dar seno stiliaus. Jei scenoje pasirodo pistoletas, tai jis turi šauti. Bet, žinoma, Ma rija Vaitkūno nenušovė, ir pis toletas nenukrito ant grindų. Pagaliau, gal jai ir neįdomu bu vo šaudyti į vyrą, kuriam plau kelius ant krūtinės išravinėjo kita moteris... Bet visdelto sk aitytojas laukia, kad kas nors turi įvykti: ar vyras turi netikė tai grįžti iš tarnybos, kaip to reikalauja senieji vodeviliai, ar jis ją pasigriebęs nešis į miega mąjį ar kas nors panašaus, bet iš tikrųjų nieko neįvyksta. Au torius nusileidžia iš antrojo au gšto deus ex machine ponios Volkovienės pavidalu. Pama čiusi pro langą ateinantį Vait kūną ji ateina jo kviesti į savo organizuojamą revoliucinį klu bą...

Kitą kartą Vaitkūnas vėl ra nda Mariją vieną. Jos vaikas jau nužudytas, vyras slapstosi. Skaitytojas galvoja, kad dabar tai jau tikrai kas nors įvyks. Vėl meilės scena, Vaitkūnas mėgina ją apkabinti ir t. t., bet šį kartą, anot autoriaus, įvyks ta stebuklas. Marija surinka: Mama! Mama! Ir tuo metu mie gamąjame pasigirsta bruzdėji nas. Vaitkūnas keikdamasis iš bėga. Kai Marija žvilgterėjo pro duris į miegamąjį kas ten atsitoko, tai pasirodo, kad laga minas, į kurį ji dėjo daiktus, nu šlaužė nuo lovos. (303 psl.). Štai ir „stebuklas"! Užkeiktą komunistą išvijo krintančio nuo lovos lagamino bruzdėji mas! Kad bent Gliauda į kam barį būtų įleidęs svetimą kati ną. Tuomet, šokdamas pro lan gą, jis būtų iškūlęs stiklą ir būtų padaręs įtikimesnį „ste buklą", kaip kad krintąs nuo lo vos lagaminas...

Aplamai, Gliauda mėgsta šv aistytis „stebuklais". Ilgainiui skaitytojas ima galvoti, kad jo geruosius didvyrius iš tikrųjų globoja kažin kokios augštes nės galybės, bet kai stebuklas ištikrųjų reikalingas gelbėti iš kalėjimo ir ap šviesti Marijos protui nekišti galvos į enkavedistų kilpą, tai lemiamu momentu jokios augš tesnės galybės į Gliaudos did vyrių likimą nebeįsikiša. Švais tydamasis lengvapėdiškai ste buklais, Gliauda parodo tik sa vo naivumą ir gal savo religi nių įsitikinimų etiketę, bet nie ku būdu ne literatūrinį subren dimą ir gerą skonį.

KVAKSĖJIMAS VIŠTIDĖJE

Čia bus pravartu stabtelėti atskirai ties Gliaudos vaizduo jamomis moterimis. Tai yra sa votiški padarai. Gliaudos mote rys nei savo gyvenimo, nei ide alų, nei pagaliau minčių neturi. Joms palikta privilegija klausy ti, ką sako jų orakulai vyrai. Šatriui kalbant apie „lietuviš ką epą", jo žmona Marija „jo nenutraukė, neklausinėjo deta lių, tik klausėsi". (Ora pro no bis, 46 psl.). Gliaudos moterų išrinktieji vyrai — jų dievai čiai. Taip garbina savo meilužį Vaitkūną Irena, taip dievobai mingai klūpo prieš savo vyrą Marija. „Kada jis (Šatrys) tai pasakojo, visą laiką jo veide Marija matė slėpiningojo ir pa prastiems nežinomojo pasaulio šviesą. Už tai ji lenkėsi jam ir kaupė pasididžiavimą juo". (Ora pro nobis, 97 psl.). Gliau da savo didvyrius pakelia į iš rinktųjų luomą, o moteris palie ka už durų su „paprstaisiais". Visos Gliaudos didvyrės yra vištelės, tarp kurių išdidžiai su kinėjasi pentinuoti gaidžiai — vyrai. Jos taip kvaksi, kaip jų vyrai nori arba, teisingiau sa kant, jos ir kvaksėti nedrįsta: jos tik susižavėjusios spokso, kaip jų vyrai — gaidžiai — vaikšto po šiukšlyną ir pasigūž damos lekia, kai jie jas pašau kia radę slieką...

Jų mylimieji vyrai jų gyveni mo pradžia ir pabaiga. Kai jų didvyriai nuo jų nusigręžia, jos nebegali gyventi, jos žūva. Kai Vaitkūnas pameta Ireną, ji nu siskandina; kai Messkarichas neleidžia savo dukteriai Hedvy gai tekėti už Molendruzo ir ji nušauna, Hedvyga irgi nusišau na; kai Marija sužino, kad jos vyras suimtas ir įmestas į vago ną išvežti (iš tikrųjų jis buvo vėliau suimtas Žemaitijoje ir nužudytas), tai ir ji pasiduoda enkavedistams ir išvežama pre kiniame vagone į Rusiją. Gliau dos moterys gal geros žmonos, gal geros motinos, bet jos be veidės, nesavarankiškos, be as menybių. Visi jų dvasiniai aki račiai prasideda ir baigiasi mie gamuoju, vaikų vežimėliais ir virtuve.

GĘSTANTI SAULĖ

1954 m. pasirodė Gliaudos „Gęstanti saulė". Tai 218 psl. knyga, kurią autorius pavadina „metmenimis". Tiesą sakant, Gliauda turėjo ką nors išgalvo ti, nes tos knygos negalima pri skirti prie jokio ligšiol žinomo literatūrinio žanro. Tai yra ka žin kokia literatūros ir žurnalis tikos mišrainė, susidedanti iš daugiau kaip 40 gabaliukų. Sa vo „metmenyse" Gliauda ban do pašiepti tremtinius ir vieto mis nepriklausomą Lietuvą, bet iš tikrųjų jis tik šaiposi pa ts iš savęs. Nuobodesnės ir bu kesnės knygos savo gyvenime nesu skaitęs. Gliauda, kaip tik ras literatūros išsišokėlis, be abejo, galvojo, kad ir atžagare ranka parašyti ir neapdirbti juodraštėliai turi būti skaityto jui patiekti, kaipo jo išminties perlai. Bet beskubėdamas apdo vanoti savo skaitytojus nauju „šedevru", jis užmiršo pagalvo ti, kad ir neišmintingiausia kai mietė neduoda metmenų dėvė ti šeimynai kol jų neataudžia. Bet tą paprastą kaimietišką iš mintį Gliauda užmiršo, nes jis sau įsikalbėjo, jog viskas turi būti tobulybė, kas tik išeina iš po jo plunksnos.

Joks bent kiek save gerbiąs ir turįs literatūrinio skonio mi nimumą rašytojas tokios kny gos, kaip „Gęstanti saulė", ne būtų išleidęs. Bet Gliauda, ma tyt, galvojo, kad jo, kaipo dvi gubo laureato, kuklumo, gero skonio reikalavimai nesaisto. Tačiau kai skaitai jo raštus, tai greitai pastebi, kad jo, kaipo ra šytojo, pretenzijos daug dides nės už jo sugebėjimus. Jis mė gsta išdavinėti rašytojams „meistrystės" ir „nemeistrys tės" diplomus, bet pats toli gra žu dar neišsirito iš rašytojo mė gėjo vystyklų...

VOKIŠKASIS GLIAUDA

Tačiau šiuos mano žodžius lyg ir paneigia pirmutinis Gliau dos romanas „Namai ant smė lio". Tas romanas yra kažinko kia mįslė. Mūsų literatūroje dar tokio nebuvo, bet ir kitų tautų literatūrose tokių pames tinukų, galima sakyti, kaip ir nėra. Siužetas tam romanui pa imtas iš vokiečių gyvenimo. Nė vieno lietuvio veikėjo ten nėra. Jei, sakysime, prancūzas rašy tojas ima siužetą iš vokiečių gyvenimo, tai patį didvyrį vis dėlto padaro prancūzą. Tiesa, Pearl Buck rašė romanus iš ki nų gyvenimo, bet Kinijoje ji iš gyveno daug metų ir kinų gy venimą ji pažinojo neblogiau už pačius kinus. Bet kokiu būdu Gliauda, Vokietijoje net negy venęs, palyginti neblogai suvo kė nacistinės Vokietijos dvasią ir parašė neblogą romaną, yra ir pasiliks mįslė. Ir juo labjau mus stebina tas faktas, kad Gliauda vokišką gyvenimą vaiz duoja geriau už lietuvišką. „Na mai ant smėlio" yra visai ne bloga knyga. Gera veikalo kon strukcija, išsamiai apibūdinti ir įtikiną charakteriai, jokių ope retinių scenų ir stebuklų, jokių deus ex machina, jokių nepatei sinamų ir neparuoštų lūžių vei kėjų charakteriuose, veiksmas vystosi nuosekliai ir natūraliai, knyga skaitytoją suintriguoja ir t. t. Parašyta vokiškai kny ga būtų buvusi visai padorus vokiškas romanas.

Kokiu būdu rašytojas, para šęs gerą knygą iš svetimos tau tos buities, taip paskum nurie dėjo į pakalnę rašydamas apie savo tautos gyvenimą, kas iš aiškins tą psichologinę salto mortale?

Kai vienas recenzentas įtaria mai atsiliepė apie „Namus ant smėlio", tai Gliauda pareiškė viešai, jog jis užpirksiąs mišias, kad Dievas apšviestų recenzen to protą. Man rodos, kad Gliau dai reikėtų užpirkti mišias kiek vienam atidesniam skaitytojui, mokančiam palyginti jo kny gas. Polinkis ieškoti prieglobs čio augštesnėse galybėse, kai kas nepalankiai parašo apie jo knygas, be abejo, parodo Gliau dos religingumą — juk ir davat ka elgiasi nekitaip, kai jos kai mynė nediskretiškai prasižioja apie jos kryptelėjimą į šalį — bet man kyla šiokių tokių abe jonių, ar literatūrines mįsles ir abejones galima išspręsti bobin čiuje...

Žodžiu, vokiškasis Gliauda yra gerokai stipresnis už lietu višką Gliaudą. Vokiškąjį gyve nimą jis daug geriau vaizduoja už lietuviškąjį. Be to, pastebėti na ir tai, kad „Ora pro nobis" ir „Raidžių pasėliuose" jis pirš tu prikišamai rodo savo veikė jų relingingumą, o „Namuose ant smėlio" to dalyko jis visai neliečia. Tikrai, būtų įdomu su silaukti Gliaudos veikalo iš amerikoniškojo gyvenimo. At rodo, kad tokį veikalą jam bū tų daug lengviau parašyti, kaip kad knygą iš lietuviškos bui ties, nes Amerikoje jis visdėlto jau išgyveno keletą metų, tuo tarpu kai Vokietijos gyvenimą jis matė tik per Šveicarijos sie ną, mat pabėgęs iš Lietuvos ka to metu, jis ten gyveno.

Šiomis pastabomis mes ir baigsime savo apsilankymą Jur gio Gliaudos dirbtuvėlėje. Rei kia manyti, kad jis dar savo pa skutinio žodžio netarė. Labai abejotinas dalykas, kad jis be nustebintų savo skaitytojus im damas siužetus iš lietuviškojo gyvenimo, bet jam dar lieka pla čios galimybės švysteli siuže tais, imtais iš kitų tautų gyveni mo...

V. Pėteraičiui
5155 Bourbonniere Ave., Apt. 6,
Montreal, Que.

Pritariu Dr. Vydūno vardo 1956-57 metų Literatūros Premijos sudarymui už geriausią Mažąją Lietuvą lie čiantį veikalą ir mielai prisidėsiu, prisidedu $.....prie premijos fondo.

Vardas ir Pavardė .....

Antrašas (Adresas) .....

KULTŪRINĖ KRONIKA

LIETUVIAI SIMFONINIA ME VERDUNO ORKESTRE

Verduno simfoninio orkestro inauguracija.

Birželio 19 dienos vakarą Ve rduno Auditorijoje įvyko Ver duno simfoninio orkestro atida rymas ir mišrus koncertas.

Verdunas, įeinąs į Didįjį Mo ntrealį kaip atskiras miestas, li gšiol neturėjo simfoninio or kestro. Mūsų tautietis Jonas Malaiška, suorganizavęs Brazi lijos sostinei, Rio de Janeiro, simfoninį orkestrą, persikėlęs į Montrealį ir apsigyvenęs Ver dune, ėmėsi ir čia organizaci nės iniciatyvos ir birželio 19 d. mes jau galėjome pasigėrėti simfoniniu koncertu, palyginti visai gero lygio. Žinoma, ne vie nas p. Malaiška tai padarė, bet dį ir publikoje turėjo pasiseki svarbi jo iniciatyva. Ir tai rei mą. Tikimasi, kad orkestras gy kia pabrėžti, greta orkestro me vuos ir darys reguliarius kon nedžerio Edwardo Alepin. certus. To ir linkima, nes Ver

Verduno simfoninis orkest dunui tikrai reikia turėti savo ras turi per 70 asmenų, kas jau orkestrą. **J. Kardelis.**

yra laikytina pilnu orkestru. Or kestras turi gerą muziką diri gentą Dr. P. Gravel, kuris rim tai veda jį progreso keliu.

Koncerto programa buvo mišri: orkestras, choras, šokė jai ir galiausiai — visa sutarti nė.

Puikiai buvo išpildyta klasi kinė simfoninė muzika: Gliuko uvertiura „Ifigenia in Aulis", genialioji Šuberto „Nebaigtoji simfonija" ir aranžuotos sce nos iš Čaikovskio „Gulbių eže ras".

Po simfoninio orkestro ati darymo iškilmių sekė antroji koncerto dalis, kurioje simfoni niam orkestrui grojant, Park Dance Studio mokiniai šoko Brahmso „Hungarian Dance No 5". Tai visai dar jaunučių šokėjų pasirodymas. Po Hayd no „Menueto" Verduno choras, diriguojamas O. Lalond, pagie dojo Brahmso „Vengrų dainą No. 1" ir „Old man river" su J. Brossit solo.

Rimtai pasirodė Seda Zare baleto grupė Pas de six Ros sini „Gazaladra". Tai rimta ba letinė grupė.

Koncertas užbaigtas E. Le cuena „Malaquena", kur daly vavo orkestras, choras ir ispa nų šokėjai.

Lietuviams malonu buvo pa sidžiaugti puikiu timpanistu J. Malaiška ir tauraus tono klar netistu A. Ambrozaičiu. Norisi dar pažymėti malonaus tono violončelistę Lise Vevina.

Koncertas padarė gerą įspū kia pabrėžti, greta orkestro me

IŠĖJO NAUJAS, VIII, LIE TUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS TOMAS

Mūsų enciklopedinė bibliote ka auga ir auga. Jau turime VIII tomus. Puikus bibliote kos indėlis.

Aštuntasis tomas apima žo džius Guadalajara — Instrume ntacija. Taigi šiame tome yra raidės G, H, I, Y, J. Šias raides redagavo Pr. Čepėnas ir J. Gir nius.

Kanados lietuviams šiame to me ilgesnis straipsnis apie Ha miltoną ir jo lietuvius. Yra ir asmenų. Šis tomas, kaip ir kiti, yra puikiai išleistas ir tinkamai iliustruotas.

Kas dar norėtų užsisakyti Lietuvių Enciklopediją, gali dar bandyti tiesiai redakcijoje (265 C St. So. Boston, Mass, USA) arba „Nepriklausomos Lietuvos" redakcijoje (7722 George St., Ville Lasalle, Mont real 32, P. Q.).

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ

Draugijos naujos valdybos rin kimai įvyks birželio 30 d. Kan didatais į naująją valdybą yra: B. Babrauskas, A. Baronas, Kl. Jurgelionis, S. Pipiraitė-Tama rienė, V. Ramonas, A. Valenti nas.

SKULPTORIAUS A. MONČIO

apžvalginė skulptūros paroda rengiama liepos 8 — 16 dieno mis Laon mieste. Bus išstatyta apie 40 granito, medžio, bron zos ir švino skulptūrinių darbų. ● Z. Jonušas yra Baranquillos konservatorijos ir Kartagenos Meno instituto profesorius Ko lumbijoje.

PULGIS ANDRIUŠIS

KLOJIMAS

(FRAGMENTAS IŠ NAUJOS KNYGOS)

Geras, senas klojimas, žemėn įaugusiu stogu, prislėgtas samanų duknom, užstumtas sandariais vartais, iš šono dar paspirtas sunkiu slėgiu. Tegu tau tenai užsiraugia lietūs iš vakarų, tegu tau tenai tuskina už pakarpos griebęs beržus Žiotinėse žvidras, tegu tau tenai pasprigsta bekriokdamos upės pavasariais, tegu tau tenai užkimsta tetervinai savo ul bjimuose Pavaiduly — Žiulių senajame klojime vis kaip už anty tylu, šilta tamsu; tik kipšiukas žlegindamas puodą, sliuogteri nuo šalinės ir perneša prosenelio pinigus į šviežią vietą.

Prieš dvejus metus dar viskas čia buvo. Valeiša, kaimo įgaliotinis, Žiuliu kluonienoj ant Baltraus bergamotinės kriau šės su vadeliapuse parišo noragą šaukti vyrams pas matinin ką, nes Žulių vieta buvo pati augščiausia Papirčiuose. Plak tuko mušamas noragas kas rytą aplekdavo visas pakaines, so dus ir taletninkus. Dar ne vienam papirtiškiui ir dabar skam ba ausyse Valeišos noragas, nepataikius pasirinkti sau prie širdies kolionijos...

Trys broliai Žiuliai kažkuomet besipačiuodami pasista tė sau tris naujas pirkias, bet klojimas taip ir liko visiems bendras, senybinis, niekas nebuvo pajudinęs samanų nuo žel mens, dūmais kvepėjo jaujo sienojai, juoda burna žiobavo du relės. Seniausias kaime klojimas, statytas be pjūklo, dar iš savo miško.

Kaimo įgaliotiniui nurišus nuoragą nuo bergamotinės, dar vis matininkui krapštantis su planais Vincaženčio kama roj, senasis brolių Žiulių klojimas, sukrautas ant drangų, nu dardėjo pakalnėmis katras Pašilėn, katras Pamčlynaraistėn, katras Pagrabėsna. Tenai, naujuose vienkiemiuose, gal, klojimo pasterblyje, gal pirtelės sąsparoje, gal svirno vaini ke per didelį užsipuolimą dar, kur atpažintum po vieną juo dą sienojų, kažinkuomet rūgusį dūmuose, kaip pačiuose žie mos dūkimuose prosenelis naktį kurso pečių, visas apsipylęs mos dūkimuose prosenelis naktį kursto pečių, visas apsipylęs liepsnomis, kaip jaujos seinas muša prakaitas, o stavariuose nekrikštytų balsu cypia smala.

Vinca Žiulys išsikėlė ant Pagrabių kalno prie Bobarais čio. Tarp naujos pirkios ir Bobaraiščio pylėsi alksniokų atža lynas aplink dubulę, kuri buvo prižliugusi juodo vandens ir viksvų. Vinca iškirto alksniokus, pasistatė naują klojimą, o, kiek pagilinęs dubulę, tenai paleido antis gyventi. Greitomis sudurstytas klojimas švyti kaip sietas, matai, nespėjo kaip reikiant įsamanoti tarpus. Vasaros naktimis košiasi mėnesie na pro plyšius, rudeniais žvidras pešioja šieną bei šiaudus ša linėse. Guli žmogus visas atiduotas vėjui, sakytum kur nakti gonėj.

Gi va Baltrus Žiulys nusinėrė klojimo dalį galan Mėlyn raisčio. Tokiais žmonių pokylio metais. Baltrus nenusitver damas geresnio medžio, neturėjo iš ko nuleisti klojimo stogo iki pat žemės, neliko vietos pakluoniams su tamsiom sterb lėm, o galulaukės vietoje net ir dilgynas neįsiveisė. Kai įsi dainuodavo untilgiškiai užu ežero subatvakariais, rodos, imk ir nusinešk klojimą atgal į kaimavietę, — toks čia tau ir poil sis ant šieno gulint!

O dieveduodangų Kasčiaus Žiulio vaikai Pašilėj surietė nei šį, nei tą ir pavadino klojimu. Žmogau tu mano, tik juo kas ima. apdengė gontais, sienas apkalė lentomis, skersai įso dino perėjinius vartus, matai, kad nereikėtų vežimo gręžti. Karčiaminio žydo stadala, o ne klojimas.

Argi tu tokiuos klojimuos paslėpsi pinigų puodą, užkeik si jį nešvęstojo vardu? Ar jį prisiprašysi čionai apsigyventi ir saugot užkastą naudą?

Ne. Jam reikia priskretusio ajuno, smalkais pripleškinto pečiaus. Jam reikia, kad paklojime kežėtų vyšnynai, pilni pik tadilgių, trainių, varnalėšų, šungrybių. Kad pasterbliuose būtų gražiai įplėkusi žemė, būtų pririoglinta patręšusių ras tagalių, iškorėjusių kaladžių, kirvarpų išėstų kūkių, kurias naktimis laižo mėlynos liepsnelės. Kad po samanotais, ker pėtais akmenimis raustųsi sliekai, šimtakojai, atsiknojusiose žievėse vizgėtų auslindos ir sprakšės, o vėlybą rudenį jieško tų užuovėjos kopūstinis vikšras, prieš susisupdamas į šilki nius vystyklus. Kad po prėslais paspaustos grūdinės pelytės gailiai čypsėtų, į klojimo sienas plaktukais kalentų svirpliai, peludininkė ir jaujaduobėj kas skrabentų, spragsėtų, turškan tų nerasdamas ramybės.

Kad prietemėlėje nuo želmens atsikabintų šikšnosparnis ir sulapsėtų kampais aplink obelų šešėlius kluonienoj.

Arba kad tylią rudens naktį visais rašytiniais ir šulais, nuo želmens iki pačių pamatų imtų ir subraškėtų klojimas. Tai jis patsai, kipšiukas, šeriasi. Girdi, išsimovęs iš seno kai lio, pasirąžo. O tokią naktį klojimas, vadinasi ir prosenelio pinigai, puse colio sulenda giliau į žemę.

JIEVA SIMONAITYTĖ

Pavasarių audroj

...Ir po amžių kada
Skaudūs pančiai nukris
Ir vaikams užtekės
Nusiblaivęs dangus
Mūsų kovos ir kančios,
Be ryto naktis,
Ar jiems besuprantamos bus?
Maironis.

Pasaulinio karo audros — patrankų griausmas, kulkos vaidžių tratėjimas, šautuvų tarškėjimas — nutilo. Rusijos im perija sugniužo. Hohenzolerių vardas žuvo.

Ir kėlėsi Lietuva.

Dejavusi skriaudėjų grandinėse, kovojusi su baisiausia priešininke — pražūtim, lietuvių tauta laimėjo.

Iškilus karui, ne vienas pamanė, kad pražūtis, panaikin dama ir patį Lietuvos vardą, iškels savo laimėjimo vėliavą.

Bet likimas kitaip norėjo.

Štai, netikėtai kėlėsi tauta ir, pastačiusi paskutines, dar likusias jėgas, iš naujo kovojo dėl savo būvio.

Nebeužteko lyros, pritrūko dainų, reikėjo griebtis gink lo. Priešas puolė ir smaugė iš visų šalių. Sulėkę rusų, vokie čių ir iš vergovės vos ištrūkusių lenkų ereliai rengėsi su draskyti mirštantį Lietuvos kūną.

Tik vyrų drąsa, jaunų karžygių pasiryžimas mirti už tai, kas jiems brangu, iškėlė Lietuvą.

Išaušo pavasaris, ir prašvito lietuviški dirvonai. Galin gai pakil saulės spinduliuose naujų tvirtovių bokštai, ir iškil mingiau sužibėjo Lietuvos sargų skydai.

Lengvai ir laisvai atsikvėpė tauta šiltame Lietuvos pa vasario ore.

Prašvito Aušra ir Mažojoj Lietuvoj. Išaušo ir jai pava saris, nors žiaurus, šiurpus ir audringas. Atbudimo banga ėmė ristis per kraštą.

Atbudęs iš miego, ne vienas lietuvis prašėsi priimamas į budriųjų talką ir tvėrėsi darbo.

Darbo daug, ir tas nelengvas.

Takai, kuriais pirm amžių vaikščiojo mūsų seneliai, ap žėlė usnimis ir erškėčiais. Norint žengti tais takais, pirma reikia pašalinti baisiausius žolynus — erškėčius, usnis ir dil

DAINŲ ŠVENTĖS KOMITETO PRANEŠIMAS NR. 13.

Pranešame, kad:

1. Dainų Šv. k-tas įsirengė savo būstinę, iš kurios teikiamos visos informacijos, gaunami biletai į Šventę ir banketą ir kt. Būstinės adresas: 2523 W. 69 St. Chicago, Ill. Tel. — Prospect 8-5952. Darbo val.: pirm. antrad., ketvirt. nuo 10 v. r. iki 9 v. v., treč., penkt. ir šešt. nuo 10 v. r. iki 6 v. v. Visais D. Šv. reikalais prašoma kreiptis nurodytu adresu.

2. Įvykus dirigentų pasikeitimams, muz. V. Baltrušaitis diriguos jungtiniam vyrų chorui. D. Š. dirigentai yra: Vl. Baltrušaitis, Br. Budriūnas, Al. Mikulskis, St. Sodeika, Alice Stephens, K. Steponavičius, J. Žilevičius.

3. Sudaryta Inf. K-ja, kuri informuoja amerikiečių spaudą, radiją ir televiziją. Iinf. pirm. yra Dalia Vaikutytė-Murray.

4. Visi chorai tuojau pat turi prisiųsti vardinį choristų sąrašą šiuo adresu: Dainų Šventės Komitetas, 2523 W. 69 St., Chicago 29, Ill. Sąrašas yra būtinai reikalingas tam, kad chikagiečiai lietuviai galėtų pagal pavardes pasirinkti choristus nakvynėn, nes tikisi surasti daug pažįstamų.

5. Visi, kas renka aukas, turi iki birželio 12 d. užbaigti rinkimą ir lapus tuojau prisiųsti K-tui.

6. Chorai gauna kelionės papiginimus. Jei kam susidaro kokių nors kliūčių, gali kreiptis į K-tą ir gaus pažymėjimą, jei toks bus kam nors reikalingas.

7. Visi chorai iki birželio 25 d. turi pranešti tikslų laiką, kada atvažiuoja į Chicagą ir kurioje traukinio ar kitoje susisiekimo stotyje reikės pasitikti.

8. Visi chorai iki 12 val. dienos birželio 30 d. turi būti pasiruošę repeticijoms. Jokie pavėlavimai negalės būti pateisinami..

9. Visų chorų pirmoji susitarimo vieta yra Lietuvių Auditorija, 3133 So. Halsted St. Čia vyks registracija, paskirstymas nakvynėmis ir suteikimas pastatutinių informacijų.

10. Visos moterys ir mergaitės prašomos atsivežti tautinius rūbus ir jais apsirengti Dainų Šventės dieną. Tačiau, kas jų neturi, nėra kliūtis dalyvauti Šventėje ir chore. Chorai, turį savo uniformas, dalyvauja uniformuoti. Kiti vyrai rengiasi tamsiais rūbais.

11. Dar galima užsisakyti biletų į Dainų Šventę paštu. Jų kainos 4, 3, 2, 1.50 dol. Kartu reikia siųsti ir piniginį orderį.

12. Po D. Š. yra rengiamas banketas Sherman viešbutyje. Jis rengiamas pagerbti Dainų Šventės ir Kultūros Kongreso dalyviams. Bankete dalyvaus Jo Em. Kardinolas Samuel Stritch, kuris tars žodį visiems lietuvių kultūrininkams. Banketo meninę dalį atliks sol. Pr. Bičkienė, sol. St. Baranauskas ir muz. Al. Kučiūnas.

13. Banketui rengti yra suadaryta speciali komisija. Bankete gali dalyvauti visi . Prie vieno stalo telpa 8 žmonės. Vienam 6 dol. Banketo metu pageidaujama rengtis tautiniais rūbais, jų neturint — vakariniais. Užsisakyti vietas banketan galima ir paštu, atsiunčiant pinigus.

Baigiant šį pranešimą, prašome visus lietuvius vykti į šią pirmąją JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventę, kurioje rinksis net 3 mūsų kartos. Visa ta šventė turės įtakos mūsų tolimesnei kultūrinei eigai. Teskamba nuolat lietuviškoji daina!

JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės Komitetas.

DAILĖS PARODA WINDSORE.

Ryšium su rugsėjo 1—3 dd. Windsore įvykstančia IV-taja Kanados Lietuvių Diena ir Kanados bei JAV Lietuvių Susiartinimo Švente, ruošiama dailės paroda, kurią suorganizuoti pakviestas Lietuvių Dailės Institutas.

Paroda bus iškilmingai atidaryta rugsėjo 1 d. Willistead Art Gallerie patalpose ir tęsis iki rugsėjo 19 d.

Ruošiamoje dailės parodoje kviečiami dalyvauti visi lietuviai dailininkai.

Kanadoje gyvenantieji dailininkai savo darbus siunčia T. Valiui — 84 Pinecrest Rd. Toronto, Ont., o JAV gyvenantieji sekančiu adresu: V. Pauža, c-o „Neringa" ,,19063 25 str. Detroit 16, Mich.

Kiekvienas siunčiamas darbas turi būti pažymėtas pavarde ir darbo pavadinimu. Atskirai prašoma pasiųsti siunčiamų jų darbų sąrašą, pažymint darbų pavadinimus, techniką ir kainą. Visus darbus maloniai prašome prisiųsti iki liepos s15 d.

IV-sios Kanados Lietuvių Dienos Org. Komitetas.

■ Chicagoje įvedama nauja tvarka bausti vyrus, kurie neišlaiko savo šeimų, kurie muša žmonas ar kalti dėl grubaus nesugyvenimo: Jie savaitgalius turės praleisti kalėjime, o nuo pirmadienio iki penktadienio dirbs, kad būtų iš ko šeimai gyventi.

INŽINIERIAMS, ARCHITEKTAMS IR TECHNIKĄ STUDIJUOJANTIEMS.

Lietuvių Inžinierių ir Architektų Metraštis jau greitu laiku norima atskiromis dalimis pradėti spausdinti. Metraštis apims abiejų mūsų organizacijų, t. y. PLIAS ir ALIAS Centrų ir visų skyrių veiklą; visame laisvajame pasaulyje gyvenančių liet. inžinierių ir architektų profesinę, mokslinę, kultūrinę bei visuomeninę veiklą. Pirmame metraščio skyriuje bus plati bendra lietuvių inžinierių visokeriopos veiklos apžvalga Nepriklausomoje Lietuvoje.

Nežiūrint pakartotinų prašymų, metraščiui dar iki šiol trūksta:

1. Nepriklausomos Lietuvos inžinierių darbų karo inžinerijos srityje aprašymo.

2. Žinių apie N. Lietuvoje inžinierių ir architektų suprojektuotus ir pastatytus viešuosius pastatus, t. y. pastato pavadinimas, projekto autorius, pastatymo metai ir vieta.

3. Baigusių inžinierių ir architektų VDU-tą Kaune nuo 1932 metų rudens — baigiant vokiečių okupacijos metais sąrašo.

4. Augštesn. Technikos M-los Kaune mokslo planų.

5. Augštesn. Kultūrtechnikos M-los Kėdainiuose mokslo planų.

6. Apžvalgos apie Augšt. Technikos Mokyklą Vilniuje.

7. Apžvalgos apie Augšt. Technikos M-lą Nuertingene-Schwaebisch Gmuendėje.

8. Technikų ir Kultūrtechnikų S-gos N. Liet. veiklos aprašymo.

9. Daugelio liet. inž. ir architektų pavardės, vardo, mokslo laipsnio, specialybės, mokyklos baigimo metų bei jos vardo ir gyvenamosios vietos (ne adreso), minimalinių ir galimų sk elbti asmeninių bei visuomenės - kultūrinės veiklos žinių ir prenumeratos 3.00 U. S. dolerių. Iš iki šiol prenumeratas prisiuntusių, dalis Kolegų aukojo 4 arba 5 dol., o vienas idealistas inžinierius, (kuris prašė jo pavardės neskelbti) metraščio išleidimą paremti — prisiuntė 100 dol. Metraštį išleidus, jo kaina bus ne mažesnė 5 dol. Pinigai yra jau dabar būtinai ir labai reikalingi metraščiui pradėti spaudinti ir išleisti. Kad tą didelį darbą pradėtų, reikia maždaug 300 prenumeratų, kurių dabar turima tik 94.

Adresai metraštyje bus tiktų skelbiami, kurie pareiškė sutikimą PLIAS ir ALIAS anketa, arba raštu, arba kurių adresai jau buvo skelbti kituose liet. leidiniuose bei periodinėje spaudoje.

Metraščio išleidimas nors ir nusitęs kiek ilgiau, bet norima, kad jis būtų galimai pilnesnis ir įdomesnis.

Jame bus neužmirštas mūsų gausus jaunimas — technikos mokslus studijuojantis.

Metraštį dalimis spausdinant, korektūrą vykdant — dar yra laiko, kad trūkstamų žinių ir prenumeratų, mieli Kolegos, greitu laiku prisiųstumėte.

Visą išvardintą ir trūkstamą veiklos medžiagą, asmenines žinias, būdingas nuotraukas ir prenumeratą malonėkite jau dabar ir greitu laiku siųsti šiuo adresu: K. Krulikas, 160 Hendrix St. Apt. 5, Brooklyn 7, N. Y. U. S. A.

1956 m. birželio 9 d.
Brooklyn, N. Y.

■ Jungtinėse Valstijose yra 51 milionas telefonų. Kasdieną tais telefonais esti 186 milionai pasikalbėjimų.

GYVENIMAS KANADOJE

KAIP GAUTI ŠEIMOS PRIEDUS

Kanados vyriausybė nori, kad jūsų vaikai naudotųsi visomis šio krašto gėrybėmis. Tam tikslui Kanados vyriausybė padeda jums auginti **jūsų vaikus** iki jie pasiekia šešiolikos metų amžių. Ar jūs esate jau Kanados piliečiu, ar dar nesate juo, bet, kiekvienu atveju, jūs turite teisę prašyti šeimos priedo savo vaikams, kurie **gimę** Kanadoje — arba, kurie gyvena Kanadoje nemažiau **vienus** metus.

Šeimos priedai išmokami motinai—taip pat reikalinga užpildyti prašymo blanką **kiekvienam** vaikui atskirai.

Blankų šeimos priedams gauti yra kiekvienoje pašto įstaigoje.

Vyriausybė moka šeimos priedus sekančiai:

* $ 5 mėnesiui už kiekvieną vaiką iki 6 metų
* $ 6 mėnesiui už kiekvieną vaiką nuo 6 iki 9 metų amžiaus
* $ 7 mėnesiui už kiekvieną vaiką nuo 10 iki 12 metų amžiaus.
* $ 8 mėnesiui už kiekvieną vaiką nuo 13 iki 15 metų amžiaus.

Jei pakeičiate adresą, **būtinai** tuojau praneškite tai vyriausybei, kad čekio pasiuntimas nesusitrukdytų.

Pasiimkite šį skelbimą, kai eisite į paštą gauti šeimos priedo blankų. **Prašykite pašto viršininko, kad jis padėtų užpildyti minėtą blanką.**

SPAUSDINAMA, KAD PADĖJUS DŽIAUGTIS GYVENIMU KANADOJE...

BRADING'S

BRADING BREWERIES LIMITED
Ottawa • Windsor • Montreal • Hamilton

(Prašykite BRADING'S — tariama BRĖDINGS)
IŠSIKIRPKITE, NUSINEŠKITE PAŠTO ĮSTAIGON.
(Žodžiai angliškai skirti jūsų pašto viršininkui).

POSTMASTER
Please help bearer to fill out necessary forms for Family Allowances.

gynes. Žiauriai jie žeidžia rankas ir sielą, dažnai net su kruvina.

Lietuvos pavasaris audringas, šiurpus ir kruvinas.

SEKMADIENIS

Graži ir saulėta ankstybos vasaros diena. Dėl to ir palydiniškiai ne tiek dėl paties žodžio skubėjo į bažnyčią, ar į susirinkimą, arba į smūklę, kiek norėdami pasivaikščioti tokiam gražiam ore. Juk per savaitę dirbant sunkų darbą, lyg ir nejauti to gyvybę nešančio vėjo, lyg ir nematai ir negirdi vyturių čyrenimo padangėse. Yra ir tokių Paledynuose žmonių, kurie, iš lovos kampo ištraukę priegalvį, išsineša ir, pasimetę į patvorį, ant jo atsigula. Ir taip ne pro šalį. Kiek pasnaudęs atsibundi nuo bitės zvimbimo, kuri pralekia tik pro nosį, skubėdama jį avilį.

Ne, ne, jeigu jau nieko nedarai, ji tau ir nieko nedarys...

Tik turbūt dėlto, kad toks šiandien ypatingai gražus oras, ir pas Paledynų Joniškį renkasi daug žmonių. Ten paskelbtas jaunimo susirinkimas. Bet sunku pasakyti, kokių atvyksta daugiau: ar jaunimo, ar vyresnio amžiaus žmonių. Ten pagaliau ir ne taip jau svarbu. Juk paskelbta, ir vis iš naujo sakoma, kad kiekvienas gali atvykti, kas tik jaunas ir lietuvis jaučiasi.

Amžiumi niekas neribojama.

Taip, atvyksta daug lietuvių. Jie nori ką nors naujo pamatyti, ką nors išgirsti kuo galėtų tvertis, kuo galėtų vadovautis ir gintis prieš smarkėjantį priešą, kuris juo toliau, juo daugiau įsidrąsina.

Andai kaimyninėje parapijoje buvo sušauktas susirinkimas — toliau nuo bažnyčios ir smuklės, pas tolimą, nuokampiai gyvenantį ūkininką.

Bet vis dėlto tai suodė lentpjūvės vedėjas Rosenfeldas; suorganizavo savo darbininkus ir nusivedė juos į paskirtą lietuvių susirinkimo vietą. Susirinkimas dar nebuvo įvykęs, dar nebuvo nė atvykę kviestieji. Dėl to Rosenfeldas išlandžiojo visus kampus, nieko neradęs, iš pykčio kruvinai apdaužė senelį ūkininką ir tada išėjo „Die Wacht am Rhein" giedodamas.

O kas bus šiandien Paledynuose.

Užsimota gražiai įvykdyti šios dienos programą. Atvyks iš miesto keli kalbėtojai. Dėl to Joniškiai gražiai papošė salę gėlėmis ir vėliavomis.

Ir Advė Perkamytė pasiruošusi su įvairiomis deklamacijomis. Ji žino, kad visi mielai klausosi jos jauno balselio. O, ji šiandien linksma! Ji pati susieiliavo eilėraštį. Jis ilgas, ilgas, ir, jos nuomone, labai gražus, nes jame kalbama apie Lietuvą, tiktai apie Lietuvą nuo žilos senovės iki šiandien. Advė jau įsivaizduoja, kaip susirinkusieji šluostys ašaras su sigraudinę, kaip paskui jai spaus visi ranką, dėkodami už jos darbą. Ne, šiandien ji tikrai nešykštės, šiandien ji parodys, ką gali, ką moka. Tegul tai žino ir iš miesto atvykusieji asmens.

Ateidama į susirinkimą, Advė netikėtai pakliūna į didelį žmonių kamuolį. Pagaliau ji pastebi, kad tai yra ne visai blaivūs vyrai ir jie pavirsta iš smuklės.

O, Advės nuotaika smunka. Išsprukusi pas Joniškius, ji jau randa susirūpinusi draugijos pirmininką:

— Kažin, kažin, kas šiandien bus!

— Nieko nebus. Nereikia nusiminti, — drąsina Advė.

Bet pirmininkas, Martynas Lukšys, lieka susirūpinęs. Jis vyras, jis mato toliau ir giliau negu Advė. Į salę suėję lietuviai laukia susirinkimo atidarymo.

— Bet dar neatvyko atstovai iš miesto... — Pirmininkas nerimsta. — Kodėl neatvyko? Pasitikojome.

— Nieko. Kad neatvyko, ir nereikia. Atliksime tokią programą, kokią galime patys atlikti, — sako Perkamytė ir jau tariasi su Lukšiu.

Tuo tarpu palangės jau aplipo anais iš smuklės parvykusiais vyrais. Šūkaudami, ne visiškai tarpu savęs sutardami, jie užėmė tinkamas sau pozicijas. Drąsesnieji arčiau prie durų, arčiau prie langų.

Bet iš kitos pusės, lyg juodas audros debesys, pamažu parslenka ką tik iš bažnyčios išėjusių žmonių pulkas. Ne vien tik vyrai, bet ir moterys. Ties Joniškio namais susitinka abu būriu. Tai prišaukdami pažįstamiems, tai rankas vienas kitam paspausdami susimaišė atvykusieji, ir šen ten pasikeisdami vietomis ar pasitardami, kaip geriau būtų tada, kad...

Paskui, dar laiko esant, pasikeitė mintimis:

— Nebuvai bažnyčioje?

— Ne... Aš rengiausi eiti pamokinti tuos lietuvius.

— Ir mes atėjome...

— Kur padėjote knygas?

— Knygas netrūkdavo: jos kišenėje... Bet, štai, lazda rankoje!

— Ak, taip. O aš turiu ir brauninką... dėl visa ko...

— Mes tiems išdavikams parodysime!

— Mes jų žarnas ištąsysime per bažnyčios bokštą...

— Šiandien bus daugiau kraujo praliejimo kaip prie Varšuvos.

— Vaike, ar tu buvai prie Varšuvos? Tavo nosis smurgina tebebuvo, kada mes į Varšuvą maršieravome.

— Nesigirkis, nesigirkis, tą patį, ką tu atlikai ir aš būčiau atlikęs...

— Tylėkit vyrai, negalime tarpu savęs peštis, jei priešą norime nugalėti.

— Tam priešui tik sprigį po nosies ir jis gulės...

Trečią valandą po pietų jaunimo draugijos pirmininkas atveria suisrinkimą. Jam dar nebaigus pasveikinimo žodžius tarti, lauke pakyla triukšmas.

Į salę staiga įsiveržia keli drąsuoliai, jie dvokia degtine. Ką jie dabar darys? Aiškiai matyti, kad jie pasiryžo didžiam žygiui. Bet tuo tarpu jie nieko nedaro. Kelis kartus jie mėto žvilgsnį į sieną.

— Anos neimti tai prancūzų, bet šitą...

Sienoj kabo prancūzų trikolorė bet lietuvių vėliava.

Kol lietuviai tikrai susiprato, kas čia darosi, prie sienos kabančioji vėliava dingo. Ne, nedingo: ją laikė augštai iškėlęs rankoje Baužos Endrius.

Vienas ir kitas iš lietuvių subruzdo, jie puolė gelbėti savo vėliavą. Bet jiems priešais atsistojo keli vyrai su žibančiais smailiais peiliais rankose.

Draugijos pirmininkas puola į tarpą:

— Vyrai, lietuviai, — šaukia jis. — Tai tik popierius, tai tik popierius! Kada mes turėsime tikrą vėliavą, tos niekas mums nebeišplėš!

Bet susipratusieji lietuviai negali nusiraminti. Juk jeigu jie tvertų, jie sumaltų tuos kalis vyrukus čia, salėje. Bet pirmininkas mato ne tiktai tuos kelis vyrukus salėje: jis mato juodąjį žmonių debesį palangėse. Jis mato, kad jie visi ginkluoti: kas revolveriais, kas lazdomis, kas akmenimis. Visų jų akys pasriuvo kerštu. Jie trokšta kraujo, kraujo, kraujo! Pirmininkui atsistoja plaukai piestu: tereikia tik vieno iš lietuvių pusės kumštis smūgio ir... karo išauklėtasis krauger rys žvėris būtų būtų paleistas iš ryšių — lietuvių sąskaiton. Ir pirmininkas maldauja: mūsų kraujas per brangus čia pralieti su girtuokliais. Būkime vyrai, taupykime savo jėgas vėlesniam laikui. Ateis ir ta diena, kada mes džiūgausime!

— — —

Iš J. Simonaitytės „Pavasarių Audroj" — Mažosios Lietuvos Laisvės kovų knygos, Terros atspausdintos Chicagoje. Knyga ši gaunama NL redakcijoje. Kaina 2.50.

MONTREAL

MONTREALIEČIAI, DĖMESIO!

Lietuvių tauta nekartą stovė jo prieš sprendimą — išlikti ar žūti. Ir, kaip dera senai ir gar bingai Tautai, ji pasirinko išli kimą, drauge ir kietą nelygią kovą. Deja, didieji pasaulio gangsteriai, besidalindami sve timas žemes, negailestingai už smaugė ir mūsų Tėvynės griež tai sužydėjusią laisvę. Tūkstan čius geriausių tautos vaikų iš vežė į Kolymą, Pečiorą, Vorku tą, Kazakstaną ir kitus Rusijos pasigrobtus kraštus, į vergų da rbo stovyklas.

Nemažas skaičius Tėvynės sūnų ir dukterų karo eigos be gyje liko išblaškyti po visas ke turias pasaulio šalis, kaip beda liai, benamiai, praradę visas materialines gėrybes.

Bet humaniškasis pasaulis daugeliui mūsų padėjo persi kelti iš tremties į laisvas šalis.

Tačiau daliai mūsų tautiečių dėl įvairių priešasčių neteko bū ti perkeltiems į geresnes gyve nimo sąlygas. Su jais liko ir ne mažas skaičius, arti 2000, jau nimo.

Seneliais, invalidais ir visais likusiais, kad palengvinus jų li kimą, rūpinamės mes, per savo Šalpos organizacijas. Visų mū sų pasididžiavimas — BALFas, atlieka neįkainojamą darbą. Bet ir jo ištekliai yra riboti.

Mes didelį susirūpinimą turi me dėl likusio jaunimo, kad jis nežūtų svetimųjų bangose, kad jis iškiltų virš gyvenimo audrų ir žibėtų mūsų tautai.

Mieli Montrealio lietuviai — Broliai ir Sesės. Stovime prieš sprendimą, ar mes išliksime li kiminėje kovoje, ar paskęsime jos bangose? Po mūsų ateis ja unimas, kuris turės tęsti mūsų darbus.

Bet kad jaunimas nežūtų, tu rime jį tam žygiui paruošt. Tu rime jį įsąmoninti, kad būtų ta utos darbuotojai.

Bet sunkios materialinės są lygos tą jų darbą labai trukdo. Kartais jį padaro net negalimu. Tai mūsų pareiga juos paremti vienu kitu doleriu, vienu kitu paskatinančiu ir padrąsinančiu žodžiu.

Sustiprinkime šiais metais Vasario 16 d. vardo gimnazi jos, kuri mokina jaunuolius, rė mimą, sustiprinkime vargo mo kyklų Vokietijoje išlaikymą. Junkimės didesniu pasiryžimu, nesunkiai duoklei, vos 1 dole riui, mėnesiui. O didesnis saki čius sudėsime sumą, su kuria bus galima daug padaryti.

Montrealio studentija, moks leiviai, buvę valdžios stipendi ninkai, laisvųjų profesijų tautie čiai, suglauskime gretas, padė kime šiame darbentiems orga nizuoti rėmėjų būrelius - grupe les. Stipriau ekonomiškiau įsi kūrę, nepagailėkime didesnės sumos, stipendijoms sudaryti, o visi drauge, bent po vieną do lerį mėnesiui, kaip bitės medų, neškime Tėvynės augančiam žiedui-jaunimui išlaikyti ir iš mokslinti.

Broliai ir Sesės, laikas mums suprasti savosios Tautos tragiš kąją padėtį. Laikas visiems sti priau įsijungti į jos gelbėjimo darbą.

Montrealio Seimelio Prezi diumo vardu, Vasario 16 d. gi mnazijos, vardu vargo mokyk lų Vokietijoje, prašome Jus — v i s u s, be jokių išimčių, jung tis į šį darbą. Padėkime organi zuoti rėmėjų būrelius, padėki me aplankyti tautiečius, išrink ti mėnesinį, nors 1 dolerio dy džio, mokestį. Šiame darbe pa rodikime tikrą brolišką umą.

Dar kartą prašome nuošir džiausiai į šį darbą visus ir vi sas. Mokiniams reikia maisto, reikia mokslo priemonių, reikia visokių reikmenų. To visko rei kia šiandien!

Tad suglauskime gretas į da rbą.

L. Balzaras
Prezidiumo Pirmininkas.
P. Šimelaitis
Vasario 16 d. gim. ir vargo mokyklų įgaliotinis.

NORI ĮVESTI TELEVIZIJOS MOKESČIUS

CBC pirmininkas A. D. Dun ton siūlo įvesti TV mokesčius, kad galėtų gauti pajamų. Dar bininkų unijos užprotestavo prieš TV mokesčių įvedimą.

ISTORINIS ĄŽUOLAS nupir ktas Povilo Petronio ir Jurgio Mačionio, Ville Lasalle, prie Alepen gatvės su sklypais. Po šiuo ąžuolu turėjo prakalbas L. Šimutis, P. Grigaitis, p. Stilso nas, p. Savaitis, p. Jankins, ku ris dabar gyvena Havajuose. Po tuo ąžuolu buvo daugybė prakalbų, daug rezoliucijų pri imta. Todėl, jeigu reiks tą ąžuo lą kirsti, kai bus statomi namai, nesunkiai duoklei, vos 1 dole numatomos didelės iškilmės.

MONTREAL OVERSEAS PARCEL SERVICE
4112 St. Laurent Blvd.,
PL 4725
SIUNTINIAI LIETUVON
Nauji ir dėvėti drabužiai, medžiagos, maistas, vaistai.
Mūsų vilnonės ir medvilninės medžiagos u r m o k a i n o m i s!
Visos persiuntimo išlaidos ir muitai priimami čia — gavėjui nereikia nieko mokėti.
Penktadieniais atidaryta iki 9 valandos vakaro.

Tel. TR. 1135
VICTORIA CLEANERS & DYERS Co.
SPECIALIAI NUPIGINTA RŪBŲ VALYMO KAINA.
Kostiumas 0.95
Paltas (lengvas) 0.95
Suknelė 0.90
Skrybėlė 0.85
ir t. t., ir t. t.
Paimam iš namų ir pristatome į visas Montrealio miesto dalis. Darbą atliekame sąžiningai.
Lietuviai sav.: J.Matulaitis, J. Kriaučeliūnas, A.Majauskas.
TEL. TR 1135 — 2836 ALLARD ST.—MONTREAL.

J. F. WILSON
Laidotuvių Direktorius
5531 Verdun Ave, VERDUN TR 6331

(Skelbimas)

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Lietuvių bendrovė OVER SEAS CARGO CO., atstovau jantį didelę anglų firmą HAS KOBA Ltd., Londone, siunčia į LIETUVĄ ir kitus kraštus siuntinius su vilnonėmis me džiagomis, maistu, avalyne, vai stais ir kit. **100% garantija — pilnas draudimas.** Visus reika lingus mokesčius sumoka siun tėjas, gavėjui mokėti nieko ne reikia. Siuntiniai siunčiami iš Londono Anglijos, tad **labai greitas pristatymas.**

Prašykite mus į LIETUVĄ siunčiamų gėrybių sąrašų:

Overseas Cargo Company
4426 S. Rockwell St.,
Chicago 32, Ill.
Tel.: YArds 7-4337

AUKAVO bažnyčios statybai: 50 dol. Pov. Kaulakis, 30 dol. L. Balsys, 25 dol. V. Kačergis, po 20 dol. A. L. Seleniai, P. A. Vilniškiai, 15 dol. Juozas Jo cas.

GEGUŽĖS 1 dieną Montrealy je butus pakeitė 38.000 gyven tojų. Tai yra rekordinis butų kiekio keitimas nuo 1934 metų.

ANGLŲ kalbos kursai prade dantiems naujai pradedami YM CA patalpose, 5550 Park Ave., birželio 19 d., 8 val. vakaro ir bus tęsiami tuo laiku antradie niais ir ketvirtadieniais.

AMLIT bendrovės vyr. bosas p. Gabaliauskas lankėsi Mont realy ir čia aptarė su kompanio nais svarbesnius bendrovės rei kalus.

GUDAITĖ Irena, baigusi gai lestingųjų seserų kursus Mont realyje, išvyko praktikos atlik ti į Vancouverį.

TAPARAUSKAS Mikasbirže lio 29 d. gauna atostogų ir ža da kur nors pavažiuoti, nes tu rėdamas dvejus namus, turi ir sav omašiną.

ŠALČIAUSIS šiemet gegužės mėnuo po 1925 metų.

G. KUPRYTĖ baigė augštes niąją sekretorių mokyklą ir jau dirba didelaime banke.

Veda sktn. inž. J. Bulota.

PAAUKAVO SKAUTAMS ŪKĮ

Bridgeporto (Chicagos) vai stininkas lietuvis Pr. Rakas per leido Chicagos lietuviams skau tams-tėms savo 80 akrų ūkį nuolatinei stovyklavietei įreng ti. Šis ūkis yra prie Custer, Mi ch. (apie 12 mylių nuo Luding ton). Gamta nepaprastai palan ki stovyklai — apstu medžių bei krūmų, sausa vieta prie dviejų ežerėlių ir upės. Daugu mas apylinkės ūkininkų lietu viai, o ir Custerio bažnyčia bei parapija lietuviškos. Klebonas kun. Marčiulionis ir vikaras kun. Riauba džiaugiasi skautų įsikūrimu Custeryje ir pažadė jo visokeriopai padėti.

● Worcesterio skautai ir skau tės birželio 30 — liepos 1 dieno mis Worcesteryje rengia skau tų-čių sporto šventę. Atlanto pakraščio skautiškas jaunimas kviečiamas skaitlingai dalyvau ti šioje šventėje.

PAKĖLIMAI IR APDOVA NOJIMAI

Iš LSS Tarybos Pirmijos ga utomis žiniomis š. m. gegužės pradžioje Seserijos vadovės pa keltos į šiuos vyresn. laipsnius: chicagiškės — sktn. M. Budrie nė ir St. Gudauskienė pakeltos į vyresniosios skautininkės lps., o vyr. skltn. Ap. Naujokai tienė, Los Angeles, tapo pakel ta paskautininke. Ordinu už Nuopelnus apdovanotos: psk tn. Ž. Buknytė Detroite ir psk tn. D. Pulkauninkaitė, Los Andantu yra paskirtas s. v. vyr. geles. Vokietijos rajone Tėvyskilt. Vincas Piečaitis.

nės Dukros ženklu apdovano tos — D. Jakštaitė, R. Laukai tytė ir A. Rugieniūtė ir Vėlia vos Ženklu — V. Kaminskaitė.

● LSS Tarybos Pirmijos 52-ju nutarimu Akademinis Skautų Sąjūdis prilyginamas Liet. Sk autų S-gos rajonui, kuris ap ima akademinius skautų viene tus neteritoriniu pagrindu. AS S pirmininkas prilyginamas ra jono vadui ir tuo pačiu iš parei gos įeina S-gos Tarybon.

CBC televizija ką tik užbaigė antrąją programos seriją mokykloms. Čia matome Percy Salzman aiškina apie modernųjį telefoną šios programos metu.

BELLAZZI — LAMY, INC
TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

HE 0211
HE 0311
Offine: 727 Argyle VERDUN
VERDUN COAL Reg'd.
Gerard Viau, sav.
ANGLYS — MALKOS — KURO ALYVA

Lietuviška moterų kirpykla
DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPALAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.
Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ B. M. Dodon).
2544 CENTRE St., Montreal. FItzroy 3292

GERIAUSIAS
KINGSBEER
NUO 1910 —
KANADOS GERIAUSIAS ALUS

LONDON, Ont.

SUDARYTAS JAMBOREE FONDO KOMITETAS

1957 m. Anglijoje įvyksta pasaulio skautų Jamboree, kur dalyvaus ir lietuvių skautų re prezentacinis vienetas. Tam rei kalui lietuviai skautai sudarė Jamboree fondą ir renka reikia mas lėšas. Londone, Ontario sudarytas specialus Jamboree fondo Komitetas iš skautų re mėjų būrių narių Vikt. Gudelio ir K. Kudukio ir vyčių būrelio vad. A. Švilpos. Komitetas sa vo darbą jau pradėjo ir malo niai prašo dosnios visuomenės jo darbą nuoširdžiai paremti.

Tenka tik pasidžiaugti ir pa žymėti, kad šis Londono lietu vių skautų sudarytas komite tas galėtų būti sektinu pavyz džiu kitų vietovių skautams. Juk tik organizuotas ir sutelk tinis darbas gali atnešti laukia mų rezultatų!

PIRMOJI GEGUŽINĖ

Londono lietuvių skautų rė mėjų būrelis birželio 30 d. — šeštadienį Dorchesteryje — „Dreamland" rengia labai sma gią ir šiemet pirmą gegužinę. Gros gera kapela. Bus įdomi ir su daugeliu laimėjimų loterija. Veiks bufetas. Pelnas skiria mas skautų šios vasaros stovyk lai paremti: stovyklon bus pri imami visi lietuviukai-lietuvai tės. Todėl lauktina gausaus ta utiečių atsilankymo. Pradžia 7 val. vak.

L. E-tas.

NIAGARA FALLS, Ont.

ŠAUNIOS VESTUVĖS

Vytautą Macikūną iš Niaga ra Falls irIreną Žakevičiūtę iš Montrealio, 1956 m. gegužės 19 d. Niagaros apylinkės lietu vių klebonas prancišk. tėvas J. Liauba surišo šliūbo ryšiu ir palaimino šeimyniniam gyveni mui.

Šių jaunų tautiečių vestuvės buvo iškilmingos ir pavyzdin gos, tuo labjau, kad lietuvis ku nigas juos šliūbavojo, lietuvis vargonininkas vargonais grojo ir lietuvė dainininkė pagiedojo. O per 100 tautiečių būdami šliū bo metu bažnyčioje džiaugėsi, kad Niagaros mažoje lietuvių kolonijoje susidarė dar viena lietuvių šeima.

Apie 16 val. jaunavedžiai su būriu pabrolių-pamergių atvy ko į Marian Hall salę, kurioje vyko vestuvinė puota. Puotos dalyviai-svečiai — arti 200 as menų — susėdę už gražiai bei turtingai paruoštų stalų, su pa keltu ūpu keldami taures links mybių, sudainavo jaunavedžia ms ilgiausių metų! Po dainos il giausių metų, iš tolimesnių ir artimų lietuvių kolonijų sekė sveikinimai bei linkėjimai jau navedžiams ir jųjų tėvams.

Vienas iš kalbėtojų, sveikin damas janavedžius, ragino su brendusius - nevedusius jaunuo lius imti pavyzdį iš Vytauto, kurti daugiau lietuviškų šeimų. Nes subrendę ir nevedę tautie čiai yra atsakingi prieš tautą taip pat.

G.

MONTREALIO SKAUČIŲ IR SKAUTŲ VASAROS STOVYKLA

„Neringos" Skaučių ir Mont realio Skautų Tuntai skelbia, kad šios vasaros Tuntų stovyk los įvyks liepos 14—22 dieno mis. Sesių stovyklos komendan tė, gi brolių stovyklos komen tn. D. Pulkauninkaitė, Los Andantu yra paskirtas s. v. vyr. geles. Vokietijos rajone Tėvyskilt. Vincas Piečaitis.

Stovyklose gali dalyvauti ir neskautiškas jaunimas, tarp 10 ir 16 metų amžiaus. Stovyklos mokestis yra 12.50 dol. asme niui, įskaitant visas kelionės iš laidas. Iš šeimos vykstant dau giau kaip vienam skautui ar sk autei, šis mokestis sumažina mas iki 10 dol. asmeniui. Gavus paramą iš šalpos organizacijų bei pavienių asmenų, keletas ne turtingų skautų ir skaučių bus galima sušelpti ir juos nuo mo kesčio atleisti.

Tėvai yra prašomi išnaudoti šią progą ir leisti savo vaika ms ne vien tik pastovyklauti, bet taipogi geriau vienas antrą pažinti.

Tėvai bei rėmėjai galį nuvež ti skautus į stovyklą, prašomi kad šios vasaros Tuntų stovyk Tėvai bei rėmėjai galį nuvež te bus vyr. skilt. Irena Kibirkš 9326.

Tuntininkai.

Sta-Nu DE LUXE DRY CLEANERS
143—8th AVENUE, LACHINE
ME7-6727
Lietuviams nuolaida.
Sav.: P. RUTKAUSKAS.

LIŪDESIO VALANDOJE
KREIPKITĖS PAS
Laidotuvių Direktorių
C. Halpin Funeral Home Reg'd.
KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE
4500 VERDUN Ave., Verdun. — — Tel. YO 3440.

MŪSŲ SPORTAS

LIETUVIAI PASAULINĖJE OLIMPIADOJE

Pasaulinė sporto olimpiada bus Australijoje, Melbourno mieste. Joje dalyvaus daugumos pasaulio valstybių komandos ir jų tarpe sovietijos, o šių jų sudėty bus ir lietuvių sportininkų.

Australijos lietuviai pakviesti dalyvauti olimpiados parengimuose. Be ko kita, olimpiados dalyviams bus specialus vakaras, kuriame bus parodyti Australijoje gyvenančių tautų menas vienetai. Lietuviai olimpiados atidaryme ir specialiame vakare pasirodys su tautiniais šokiais. Tam tikslui atsidėjusi ruošiasi tautinių šokių grupė „Atžalynas".

KREPŠINIS AUSTRALIJOJE

Tauras—West Torrens 80—71 (29—22)

Antram pusfinaly Tauras išėjo be savo žvaigždės Ignatavičiaus. Bet pirmam kėliny Tauro gynėjai Kitas ir Gurskis netik gerai gynė, bet ir puikiai metė. Antro klinio pirmose minutėse ir ligi vidurio kelinio Tauro puolimas taip pat gerai žaidė ir pakėlė rezultatą net aštuoniolikos taškų skirtumu savo naudai. Bet išfolavus Kitą ir perėjus Jačiunskiui į gynimą, priešas pradėjo atsigauti ir likus žaisti dvidešimčiai sekundžių priešas vedė vieno metimo skirtumu. Tačiau laimė lydėjo taurietį Gurskį, kuris iškovojo iš priešo kamuolį, greitai jį iš pasavo Jačiunskiui, kuris išlygino rezultatą, o po pratęsimo Tauras laimėjo užtikrintai.

Taškus pelnė: Jačiunskis 18. Kitas 15, Gurskis 14, Alkevičius 14, Visockis 10 ir Petkūnas 9.

North Adelaide laimi krepšinio vasaros turnyro finalines rungtynes prieš Taurą santykiu 48—45.

Abi komandos išjo į aikštę su stipriausiom jėgom. Tauro pusėje nesimatė Kito, kuris dėl darbo turėjo apleisti šias puikias ir svarbias rungtynes. Salė pilnai prikimšta žiūrovų.

North Adelaide pirmieji pasiekia rezultato, bet Tauras greitai atsako tuo pačiu ir taip taškas po taško eina apylygiai, bet priešas, jausdamasis silpnesnis, daugiau parodė kovingumo ir tuo laimėjo keletą taškų savo naudai. Tauriečiai, iš skyrus Petkūną, žaidžia neper geriausiai ir pirmą kėlinį pralaimi trijų taškų skirtumu. Antram kėliny Tauras paskutinėse minutėse Ignatavičiaus dėka rezultatą išlygina, bet nepajėgia padengti veržlių priešo puolėjų. Nors Tauras paskutinėse minutėse parodė komandinį kovingumą, ko trūko per visas rungtynes, jau buvo per vėlu, nes priešas, turėdamas vieno metimo persvarą, laiko kamuolį, o bandant atimti Tauras dar užsidirbo nereikalingą baudą, ir dar buvo padidintas priešo rezultatas.

Tauras neturdamas savo geros komandos vasaros turnyre, pasikvietė žaidėjų iš Vyties, bet tie vytiečiai juos apvylė, žaidė tik iš reikalo, o ne iš sielos. Pasitvirtino sena tiesa, kad svetimais nagais tik žarijas žarstyti.

Taškus pelnė: Jačiunskis 15, Petkūnas 14, Ignatavičius 11, Gurskis 4, Alkevičius 1, Visockis 0.

TRUMPOS ŽINIOS

— Geriausiu Anglijos futbolininku išrinktas buvęs belaisvis, vokietis B. Trautman, daugiausiai ir prisidėjęs prie Manchester City didžiausio laimėjimo — tai Anglijos taurės, kurią įteikia kiekvienais metais karališkos šeimos atstovas. Per šiemteines finalines rungtynes, jam buvo sulaužytas nugarkaulis, tačiau jis išlaikė savo šventovę - vartus iki pat rungtynių pabaigos. Gavęs atostogų, jis atvyko į Vokietiją, norėdamas Berlyne pamatyti tarpvalstybines futbolo rungtynes Anglija--Vokietija (3:1), tačiau turėjo greitai grįžti atgal į Manchesterį, kadangi jo 6 metų dukra buvo mirtinai suvažinėta lengvos mašinos.

— Į Kanadą atvyksta Sov. Sąjungos futbolo komanda Lokomotyv ir čia sužais eilę draugiškų rungtynių. Vienos jų, rugpjūčio 18 d. įvyks Toronte prieš Ontario rinktinę. Įdomu, kaip pasielgs ukrainiečiai ir lenkai, kurie bus išstatyti į Ontario rinktinę. Ar žais prieš savo tautų pavergėją ar pareikš atsisakymu tylų protestą.

— Rocky Marciano paklausė balso iš „viršūnės" (žmonos) ir iš sportinio gyvenimo pasitraukė. Jo pasekėjai yra minimi Archie Moore, Jackson ir Petterson.

— Kanados lengvosios atletikos paskutinis pasirodymas prieš Olimpjadę bus Hamiltone rugpjūčio mėn.

LIETUVOS KURORTAI

Vilniaus radijo pranešimu į Birštono kurortą atsiunčiami pagal profesinių sąjungų „kelialapius" tūkstančiai „darbo žmonių iš įvairių šalies vietų". Tarp jų neretai galima sutikti atsiųstųjų iš Vidurinės Azios, Tolimųjų Rytų ir net iš Sachalino. Išeitų, kad niekur Sov. Sąjungoje negalima taip puikiai pasigydyti, kaip lietuviškajame Birštone. Bet patys bolševikai pripažįsta, jog visur yra daug netvarkos ir apsileidimo. Štai Palangoje stovi suraustos gatvės, užvilkinti vandentiekio ir kanalizacijos darbai. Druskininkuose — dar blogiau: ten kanalizacijos visai nėra. Vilkinama naujos purvo vonių gydyklos statyba. Trakuose negausi valtelės pasiirstyti po ežerą. Valakumpiuose patalpos blogai apšildomos, nešvaru, paplūdimy trūksta paprasčiausios tvarkos. Kauniečiai poilsio dienomis neturi priemonių nuvykti į Kačerginę ar Kulautuvą. Visoj eilėj sanatorijų ligoniai pereitais metais nusiskundė nerūpestingai paruoštu maistu, bloga medicinine priežiūra. Kurortuose blogai sutvarkyta prekyba pieno produktais, nepristatoma daržovių ir net būtiniausių reikmių, nors kurortus daržovėmis aprūpinti paskiausiu metu duotas įsakymas Kretingos, Kretingalės, Puogynės, Neradavos sovchozams. Blogai organizuotas transportas, vasarotojai negauna nusipirkti net ledų, gėralų, būtiniausių atviručių, vokų. Jų arba visai nesti, arba nuolat pritrūksta. Net ir per Lietuvos kp IV suvažiavimą buvo nuskųsta, kad dar ligi šiol neatstatyti Nidos ir Juodkrantės pajūrio kurortai. „Neatidėliotinas uždavinys yra pakelti ir veikian čių kurortų sanitarinę padėtį", konstatavo suvažiavimas, nestoji padėtis — netenka abejoti, „sovietiška"... E.

MAMERTAS MAČIUKAS

VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. ZOTIQUE ST. E., MONTREAL.

TELEFONAS: CR 0051.

IV Lietuvių Diena.

Atkelta iš 3-čio pusl.

kalbą, J. E. vysk. V. Brizgio, JAV LB pirm. St. Barzduko, —kur tuomet matome ką nors kanadietiško, nors skelbiama su siartinimas Kanados ir JAV lietuvių? Suvažiavę tautiečiai spės šeštadienį susiartinti ir jeigu taip įdomu p. J. U., galiu prisiųsti nuotrauką stalų visos salės po šeštadienio pobūvio pirmoje LD Hamiltone, tačiau Alfa ir Omega yra sekmadienio programos dalyviai, kurie bus fotografuojami, dedami į spaudą (ne svečiai, susėdę už stalų), o gal net filmuojami televizijai. Ir, kaip minėjau, ką mes matysime iš Kanados lieuvių meniinių jėgų, kurios tikrai broliams amerikiečiams daug įdomesnės, negu savo kasdieninė duona. Bet... čia p. J. Urbonas su karteliu prideda apie „vieną" meninį vienetą, kuris lankėsi kaimynistėje, nors buvo prašomas rengėjų ir net įspėtas (žodžiai p. J. U. — diktatūra!) nevažiuoti. Kam slėpti. Juk tai buvo mūsų puikus reprezentacinis Varpo choras, apsilankęs balandžio 14 d. Detroite. Atsieit, bijota nepasisekimo LD, jeigu jis pasirodytų Windsore vėl po 4 mėnesių? Be reikalo. Kiek kartų Varpas pasirodo Toronte, Htmiltone per įvairius minėjimus, koncertus — visuomet yra mielai laukiamas svečias, kaip stipriausias **Š. Amerikos mišrus choras** (mano pabraukta — K. B.) su plačiu repertuaru, kuris tikrai džiant iš nuotaikų Hamiltone ir būtų skirtingas nuo girdėto koncerto Detroite balandžio 14 d. O kodėl dar negalima buvo gali susilaukti rekordinio svečių skaičiaus, ko ir linkėtina pagalvoti apie jungtinį Toronkiekvienais metais šioje didelėje jos, Montrealio, gal Windsoro ir Hamiltono chorą, kaip įžanga į būsimąją Dainų Šventę Kanadoje, kuri turės taip pat rasti sau vietą šiame krašte, kaip kad Čikagoje liepos 1 d. Jeigu p. J. U. buvo Hamiltone ir primenima jungtines Varpo ir Hamiltono Rūtos dainas — tikiu, kad atvirai pasakys ir prisipažins (nejieškodamas Australijos), kad įspūdis buvo didelis.

Ne Varpo viešnagė Detroite, bet kad nesusitarta su juo dėl... 150 dol. su centais yra priežastis, kad Varpas nedalyvauja LD, o jo vietoje dainuoja Čikagos Lietuvių Vyrų choras. Na, jau jeigu taip reikalai stovi, ir kaip pasirodė oficialūs Varpo choro atstovai ir nariai, kad jie į Windsorą dabar „už jokius pinigus" nevažiuos, gal tenka kaip nors padėti gelbėti ir vis tik ką nors iš Kanados paimti, kaip jau minėjau, op. sol. E. Kardelienę, Pr. Radzevičiūtę, Vl. Verikaitį, ar iš Hamiltono L. Šturmaitytę, o gal dar pasiseks įsprausti kokią nors tautin. šokių grupę. Geriausiai būtų, jeigu LD rengėjai jau oficialiai paskelbtų, kas meninėje dalyje yra atstovaujamas, o neskaitant kaimyninėje spaudoje trumpas žinutes, apie programos dalyvius.

Kaip bebūtų, tačiau sprendžiant iš nuotaikų Hamiltone ir apylinkėse, LD rengėjai šiemet gali susilaukti rekordinio svečių, ko ir linkėtina kiekvienais metais šioje didelėje pagalvoti apie jungtinį Toronto Varpo, Prisikėlimo parapijos visų lietuvių šventėje.

K. Baronas.

DOVANŲ SIUSTINIAI Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ IR KITUS UŽIMTUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir kt. informacijų pas Montrealio atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia davanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1176 SHERBROOKE ST. W — — — Tel.: BElair 4860

Montreal 2, P. Q., Canada.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

SALIONAS DIVA MODE

SUKNELĖS VISOKIOMS PROGOMS.

4922 Sherbrooke St. W., Montreal. Tel. WA 8219.

Namų: A. Ratavičienė PO 6-0984, M. Stankaitytė HE 7256

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS.

DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SĄŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

3910 St. ZOTIQUE St., E. RAymond 1-6005.

Kreiptis po 6 val. vakaro šeštadieniais—visą dieną.

A. Norkeliūnas, c s c ir F. Dupuis

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

Montreal Real Estate Board ir Insurance Institute of Montreal nariai

KUR APSIDRAUSTI? PIRKTI? PARDUOTI?

Namai, bizniai, sklypai, ūkiai.

Paskolos pirmam ir antram morgičiui.

Visų rūšių draudimas.

Tel. RAymond 7-3120

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

11 metų patyrimas

Dupleksas 5 kamb., centr. šild., garažas. $ 16.000, įmok. $ 1.500

Tripleksas Rosemounte, 2 metų, $ 23.000, įmok. $ 12.000.

Detecto T. V. & Radio Service Reg'd.

3994 WELLINGTON ST., VERDUN TR. 7798.

Sav. A. NIAURA ir A. PILYPAITIS.

Vokiški „Grundig" radio aparatai, patefonai, plokštelės. Taip pat per mus galite pirkti televizijos aparatus, šaldytuvus, skalbimo mašinas ir kitus elektrinius reikmenis su nuolaida.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įv. durys, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įv. medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 20 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Tel.: HU 8—0162

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal. Tel. HA 7623.

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

Adamonis ir Budriūnas

„DISTRICT ESTATE BROKERS"

NAMAI ŽEMĖ ŪKIAI — pardavimui

PASKOLOS NAMAMS ir visų rūšių draudimas.

D. N. Baltrukonis VI 7634 F. Yasutis LA 2-7879

A. Markevičius OR 1-9816 J. Skučas RA 2-6152

R. Quellette-paskolų reikalams RA 7-3369

Įstaiga: 177 Sherbrooke St. W. Telefonas — PL 8501.

P. Adamonis PO 6-7594 A. Budriūnas RA 7-2690.

TAUPYK, SKOLINKIS

savo kredito kooperatyve

„LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos Paskolos lengvai ir greitai duodamos betkokiam geram tikslui.

Ved. D. Jurkus, He 4280.

„Litas" veikia sekmadieniais 11—1 val. A. V. par. salėje Banko kambary.

Pirm. A. Norkeliūnas ..... RA 7-3120

COLONIAL TURKISH BATHS

VIENINTELĖ VANTOS IR KIBIRO SISTEMOS PIRTIS MONTREALYJE

Viskas tik už $ 1.10

Mūsų gydymo specialybė: reumatas, lumbago ir artritis. Naudinga svorio mažinimui.

Masažo ekspertai Jūsų patarnavimui.

Atdara kasdien nuo 2 P. M. iki 5 A. M.

MOTERŲ DIENA: telef.: kas antradienį nuo 2pm iki 11 pm. PL 0094

Masažistės Jūsų patarnavimui.

Susitarimas iš anksto nereikalingas.

3963 COLONIAL AVE., MONTREAL

(2 g. į rytus nuo St. Laurent Bl.)

HAMILTON

ATSILANKYKIME T. F. GEGUŽINĖN

Paremkime Lieuvos laisvini mo reikalus ir patys geroje nuo taikoje maloniai praleiskime laiką atsilankydami į TF Hamil tono sk. ruošiamą linksmą ge gužinę.

Po sunkių darbų, baigiant il gesnį laisvą savaitgalį, su savo artimaisiais ir pažįstamais, pa sivaišinant vėsiais gėrimais, — geriausia proga atsigaivinti dva siniai, įgauti daugiau jėgų ir ryžto naujiems tolimesniems darbams.

Jaunimui geriausia proga su sitikti naujų pažinčių, senąsias atgaivinti, ar turimas sustiprin ti lieuviškoje aplinkumoje ir dv asioje.

Viską jūs rasite ir tikrai ne apsivilsite dalyvaudami mūsų gegužinėje, kuri įvyks š. m. liepos 2 d., pirmadienį, Domi nion Day proga, „Sky Club" vietovėje, ant ežero kranto prie „Brant In" klubo, Burlington, Ont. (apie 10 mylių nuo Hamil tono, Toronto kryptimi (prie 2 10 kelio).

Pradžia 7.30 v. v. — grojant geriausiam apylinkės Beni Fer ri orkestrui, veikiant įvairiam bufetui, loterijai ir t. t. iki pa Lo gai—12.30 v.

Esant blogam orui — viskas vyks Brant In salėje, po stogu.

Visus hamiltoniečius ir apy linkių lietuvius maloniai kvie čiame gausiai atsilankyti į šį mūsų pirmą parengimą.

Iki malonaus pasimatymo.

TF Hamiltono Sk. Valdyba.

TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

įvyko birželio 10 d. Pradėta pa maldomis V Aparapijos bažny čioje, po pamaldų bendra pabal tiečių vieša demonstracija nuo mūsų bažnyčios iki Gore Park paminklo. Nežiūrint karštos dienos, eisenoje dalyvavo apie 500 lietuvių, latvių ir estų su Kanados ir Pabaltijo valstybių vėliavomis ir vainikais. Demo nstrantai nešė ir angliškai įra šytus plakatus, kaip pav,: do wn with communism from Lit huania, Canadians remember, communism brings hungers kind slavery ir t. t., o lietuviai dar ir nuotraukas iš žudynių. Minėjimas prie paminklo pradė tas God save the Quen ir Ha miltono Pabaltiečių Sąjungos pirm. St. Juozapavičiaus (šie met lietuviai pirmininkavo) tr umpu žodžiu. Padėjus vainikus, dar miesto savivaldybės vardu kalbėjo alderm. Lanza, perduo damas busmistro L. Jackson ir viso miesto savivaldybės linkė jimus kuo greičiausiai vėl išvys ti nepriklausomos Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybes. Nuo paminklo persikelta į Ro yal Connaught Hotel salę, kur pagrindiniu kalbėtoju buvo Jo hn Sharp, Pilietybės departa mento Liaison officer. Savo kal boje, trumpai sustojęs prie Pa baltijo tautų istorijos ir jų ko vos už laisvę ir nepriklausomy bę, Mr. J. Sharp pažymėjo, kad mes (suprask vakarų pasaulis) turime ne žodžians, bet tikra pagalba padėti visiems ištrem tiems į Šibirą, keliant Pabalti jo valstybių ir visų tautų už ge ležinės uždangos reikalą Jung tinėse tautose, supažindinant kiekvieną Kanados pilietį su tų tautų vargais, nelaimėmis. **Pa baltijo tautų teisė gyventi lais vėje turi būti atstatyta ir ji bus atstatyta.** Perdavęs imigracijos ministerio linkėjimus Mr. J. Sharp, užbaigė savo kalbą lin kėjimais būti gerais Kanados piliečiais, neužmirštant taip pat, kad jūs esate lietuviai, lat viai ir estai. Žinoma radijo ko mentatorė E. Hyder, negalėda ma minėjime dalyvauti, prisiun tė telegramą.

Po kiekvienos tautybės atsto vo kalbos (lietuvių sekr. L. Sk ripkutė) buvo giedamas him nas. Salėje minėjimas baigtas koncertine dalimi, latvių choru ir soliste, estų mišriu choru ir iš lietuvių... be jokio atstovo.

Bendrai paėmus, minėjimas pavyko puikiai. Tačiau atrodo, kad šis trėmimų minėjimas rei kalingas yra tam tikrų refor mų, ypatingai išmetant iš pro gramos minėjimą salėje, kada nuo karščio, stovintieji prie vė liavų, pradeda alpti, žmonės nuo 10 val. ryto, iki 4 val. p. p. su mažais vaikais kilnojasi iš vienos vietos į kitą. Užtenka paties minėjimo prie paminklo, arba gal net sekmadienį puikia me Gage Park, į kurį susirenka 15—20 tūks. hamiltoniečių.

Tektų dar pažymėti, kad de monstratus nuo Bay g-vės su tiko kariškas skotų orkestras ir palydėjo iki pat paminklo. Taip pat abidvi radijo stotys kelis kartus pranešė apie trėmimų minėjimą, o birželio 12 d. per CHML stotį dar kalbėjo 15 min. komentatorė E. Hyder. Toronto Daily Star įdėjo dvi nuotraukas iš Hamiltono minė jimo, nors vietos dienraštis, nei pirmadienio, nei antradienio laidoje nei puse žodžio neuž siminė.

ŠĮ ŠEŠTADIENĮ, DIDELĖ GEGUŽINĖ

yra ruošiama SLA 72 Hamilto no kp. birželio 30 d. V. Narušio ūkyje. Prieš ilgą savaitgalį, **reik tikėti, kad gegužinėn at** vyks didelis skaičius mūsų tau tiečių ir bendrai atšvęs Petrų, Povilų ir Vladų vardines. Bufe tas su įvairiais gėrimais, o šo kiams grieš Hamiltono Aido or kestras.

Gegužinės pradžia 4 val. po pietų ir pabaiga 12 val. nakties. Tai bus įdomiausia ir maloniau sia gegužinė, sekanti po Joni nių, kurios taipgi nebus užmirš tos.

VISI Į ROMANTIŠKĄ

„SKY CLUB" VIETOVĘ!!!

Pirmadienį, liepos 2 dieną,

Dominion Day proga,

visus Hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius maloniai kviečiame atsilankyti

į linksmą

GEGUŽINĘ — ŠOKIŲ VAKARĄ

įvykstantį jaukioje, ant ežero kranto, po atviru dangumi, mėnulio, žvaigždžių ir prožektorių apšviestoje —

„Sky Club" vietovėje,

prie „Brant In" salės,

Burlington, Ont.

Esant blogam orui visi malonumai vyks ten pat salėje.

Šokiams — Beni Ferri orkestras.

Įvairus bufetas.

Pradžia 7.30 v. v. — pabaiga 12.30 v.

TF Hamiltono Skyr. Valdyba.

TILLSONBURG-DELHI, Ont.

APYLINKĖS KRONIKA.

Namų statymui komisija pra neša, kad šėrams pirkti pasiža dėjimai surinkti ir tabako sodi nimui pasibaigus bus šaukia mas pasižadėjusių šėrus pirkti visų lietuvių susirinkimas. Ten ka pasidžiaugti, kad šį reikalą rėmė beveik visi šios apylinkės lietuviai. Keletas kraštutinių fa natikų šio projekto neremė ne todel, kad finansiškai nepajėgė, bet todėl, kad nebuvo „šokta" pagal jų norus ir nenorėjo su prasti šio tikslo didelės reikš mės.

Namų statymo valdyba, nuo širdžiai dėkoja už glaudų bend radarbiavimą visiems šios apy linkės lietuviams ir tikisi visų susilaukti ateinančiam visuoti nam susirinkime.

Mokyklai paremti ruoštas pasilinksminimas davė 88,81 dol. gryno pelno. Pinigais pa dengtos mokyklai išlaikyti susi dariusios išlaidos. Dėkojam pu blikai už atsilankymą ir parėmi mą bendro tikslo.

Su džiaugsmu pranešu šios apylinkės jaunimui, kad p. p. Treigiai yra perleidę skautų ži nion apie 10 akrų miško ir aikš tę. Šios apylinkes skautai kvie čia visą jaunimą prisidėti — šeštadienių vakarais — šią vie tovę padėti sutvarkyti. Yra nu matoma įrengti tinkliniui, kre pšiniui, baisbolui aikštelės. Ka dangi Bendruomenės valdyba pritaria, galėsim įsirengti net ir pasišokimui aikštelę. Vietovė randasi 2½ mylios nuo Delhi-Simcoe pusėn. Dėl informacijų kreipkitės 12 Ann-Delhi. Apy linkės skautai-ės, yra numatę šioje vietovėje stovyklauti kas antrą šeštadienį. Vietovę paruo šę stovyklavimui, tikimės susi laukti svečių ir iš apylinkių lie tuvių kolonijų, kurių mielai lau ksime.

P. p. Treigiams už mūsų tiks lo supratimą ir paramą, nuošir džiai dėkojam. **Z. P.**

TRADICINIS JONINIŲ

laužas, kurį rengia pagal tradi ciją Tillsonburgo ūkininkų klū bas — padedant vietos skauta ms — įvyks birželio m. 30 d.— šeštadienio vakare pp. Augus tinavičiaus ūkyje prie 19-to ke lio — pradžia 9 v. v.

Linksma geguzinė bus ren giama rytojaus dieną — sekma dienį, liepos mėn. 1 d., toje pat vietoje. Pelnas bus skiriamas skautams ir jaunimui paremti. Programą išpildys skautai.

Nuoširdžiausiai kviečiame vi sų apylinkių jaunimą į laužą ir gegužinę. — Padėkime patys sau. Iki paismaymo!

Rengėjai.

TORONTO

LIUTERIONIŲ GEGUŽINĖ

Išganytojo liuterionių bažny čios lietuvių parapija, sutarti nai su anglų parapija, gegužės 27 d. suruošė gegužinę (pikni ką) Liuterionių Vasarinėje Sto vykloje Eden Mills. Pradžioje lietuvių parapija suruošė savo pamaldas ten pat. Jose buvo giedama pagal dr. Kavolio už rašytar magnetinėje juostelėje melodijas. Anglų parapija atva žiavo į gegužinę po jos pamal dų Toronte. Gegužinėje dalyva vo apie 30 lietuvių ir 200 ang lų. Anglų parapijos jaunimo ra telis suruošė dainavimą atvira me ore, kuriame pakvietė daly vauti ir lietuvius. Anglų para pijos moterų misijos draugija, padedant vyrų brolijai, suruošė is Toronto atsivežtą vakarienę stovyklos kavinėje, pakviesda ma dalyvauti vakarienėje ir lie tuvius.

Dr. Kavolis vakarienės pra džioje pagrojo užrekorduotų giesmių, skambinant varpais ir arfa. Jis pabaigoje demonstra vo garsinę kino filmą religinio turinio Kanados valdžios jam paskolintu projekcijos aparą tu. Gera nuotaika susidarė be alkoholinių gėrimų. Užėjimas ir vakarienę buvo nemokamas. Buvo renkamos aukos stovyk lai, kurios šių metų jaunimo sto vyklavimo sezonas atidaromas birželio 10 d.

AUKŲ RINKIMAS.

Aną sekmadienį prie Prisikė limo bažnyčios buvo renkamos aukos, Dainų šventei ruošti. Ki tą kartą kiti rinkėjai prašė au kototi šeštadieninės mokyklos iš laikymui.

Tai yra gražūs tikslai ir rem tini, bet kai aukų rinkimas prie štarauja nustatytai tvarkai, tai verta į tai atkreipti dėmesį.

Pagal L. B-nės statutą lietu vybės išlaikymui ir kultūrinia ms reikalams reikalingas lėšas turi parūpinti Bendruomenės Apylinkė. Ji tą numato savo są matoj ir surenka lėšas iš Bend ruomenės narių solidarumo mo kesčių pavidalu. Tiek choras, tiek mokykla įeina į Apyl. Val dybos rūpinimo sritį ir jos ne gali dar atskirai rinkti aukas. Be to, šeštad. mokykl. užlaikyti moka ir vaikų tėvai.

Taip, kad čia minėtas aukų rinkimas yra ne vietoje. Tos or ganizacijos turi reikalauti lėšų iš Apylinkės. Jei Apylinkė ne turi lėšų, tai ji privalo rinkti Bendruomenės mokestį, o ne leisti kiekvienai organizacijai el getauti.

Kitaip Bendruomenės Apy linkės Valdyba nepateisina sa vo paskirties. **L.**

KOOPERATYVAS „PARAMA"

savo operacijas tiek jau išplėtė, kad „Paramos" bankelis pradė jo veikti kiekvieną dieną nuo 10 iki 12 val. ir nuo 7 iki 9 val. vak.

Nuolatiniu bankelio tarnau toju paskirtas P. Šernas, buvęs Lietuvoje banko direktorium Klaipėdoje. Jis kartu yra ir Ge neral Meneger ir dirba pilną laiką bankelyje.

Kai „Parama" sumažino už paskolas procentus iš 12 į 9, tai paskolų pareikalavimas sm arkiai padidėjo ir bankelis tu rėjo įvesti papildomų kreditų iš šalies. Credit Union centras da vė 30.000 keturiais procentais. Tikimasi, ir daugiau gauti. Bet svarbiausiais kreditoriais turė tume būti mes patys. Už indė lius „Paramos" bankelis moka 3% tuo tarpu kai kanadiški bankai moka tik 1½% (o šėrų s-ta 5%), tai koks išrokavimas laikyti santaupas svetimuose bankuose ir krauti jiems kapi talą, o save skriausti? Dėl to kiekvienas turėtų apsigalvoti.

L.

Europos gydytojas
Dr. N. Skaab
Dantistas
3 Barnesdale Ave. S.
Hamilton, Ont. LI 4-6405.

SAVI PAS SAVUS!
Auto mašinų mechaniniai darbai, sulankstymai ir dažymas atliekami kvalifikuotų mechanikų greitai ir sąžiningai.
DUFFERIN GARAGE
1423 Dufferin St., LE 3-6149
(įvažiavimas iš Geary Ave.)
Sav. V. DUNDYS

Restoranas "RŪTA"
994 DUNDAS ST. W.
Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami prityrusių virėjų. Atidarytas nuo 6.30 v. ryto iki 10.30 v. vak.
Visi maloniai kviečiami atsilankyti.
Savininkai: V., H., J. IVANAUSKAI

Įst. LE 4-7549. Nm. RO 2-9138
M. D. MORTON,
B. A., LL. B.
ADVOKATAS
(Barrister. Solicitor, Etc.)
1052 A Bloor St. W. Toronto.

A. E. McKAGUE
Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
201 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street,
TORONTO 1. Ontario.

W. A. LENCKI,
B. A., L. L. B.
TEISININKAS —
Advokatas—Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM 6-4182
Toronto.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Barristers, Selicitors, Notary Public.
Heyden Street
(netoli Bloor ir Yongle)
Toronto 5, Ont.
Tel.: Ofice WA 4-9501
Res.: BE 3-0978

SIUNTINIAI LIETUVON, RUSIJON IR SIBIRAN
MEDŽIAGOS — MAISTAS — VAISTAI.
Oro pašto pristatymas per 2—3 savaites
100% garantija — visi mokesčiai priimami čia.
JANIQUE TRADING Co.
835 Queen St. W., Toronto, Ont. Tel. EM 4-4025
Skyriai: Hamilton, Ont. 652A Barton St. E. Tel. LI 5-0264
St. Catharines, Ont. 198 King. St. Tel. MU 2-6796
Winnipeg, Man. 677 Main St. Tel. 927 695
Edmonton, Alta. 10649—97th St. Tel. 23839
Windsor, Ont. 439 Mercer St. Tel. CL 6-3866
ir USA: Buffalo N. Y., Chicago Ill., Cleveland Ohio. Minneapolis Minn., Newark N. J., Philadelphia Pa., Pittsburg Pa. ir kitur.

VIENYBĖJE — GALYBĖ!
TAUPYK
savo kredito kooperatyve
„PARAMA"
Indėliai apdrausti. **Augštos palūkanos.**
Darbo valandos:
Pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 10—12 val. prieš piet ir nuo 7—9 val. vakare. Šeštadieniais nuo 2—4 val. po piet.
Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. LE 3-3027

NAUJA LIETUVIŠKA FIRMA TORONTE.
International Service Bureau
91 Roncesvalles Avenue, Toronto, Ontario.
LE 6-5613
Firmos įsteigėjas ir dabartinis direktorius
adv. A. LIŪDŽIUS.
Per šią firmą be teisinių ir notarinių patarnavimų, atliekami dar šie reikalai:
EMIGRACIJOS IR IMIGRACIJOS
(reikalai, iki vizų gavimo imamai), —
DOVANŲ SIUNTINIŲ UŽSAKYMAI Į LIETUVON
ir į kitus Europos kraštus tiesioginiai iš Anglijos (Londono)
su pilna siuntinių gavimo garantija. —
PINIGŲ PERSIUNTIMAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS.
— KOMPENSACIJŲ IŠRŪPINIMAS
iš įvairių Draudimo B-vių ir
Workmen's Compensation Board. —
PASŲ IR KELIONĖS LIUDYMŲ IŠGAVIMAS. —
PILIETYBĖS REIKALAI. —
NOTARINIAI PATVIRTINTI VERTIMAI.
PATARIMAI NAMUS AR BET KURĮ KITĄ BIZNĮ PERKANT — DUODAMI NEMOKAMAI.

MAZAR TRADING CO
852 Dundas St. W. Toronto, Ont.
Tel. EM 3-5520
PRIIMA SIUNTINIUS IŠSIUNTIMUI
Į LIETUVĄ
Siuntiniai gali būti įvairaus turinio ir negali svert daugiau su įpakavimu nei 19 svarų ir 4 uncijas. Gyvenantieji ne Toronte gali savo siuntinius prisiųsti mums, o mes juos peržiūrėję ir įvertinę, sąskaitas prisiųsmie Jums. Sovietų muitą ir kitas išlaidas Tamstos apmokate pas mus. Gavėjas Lietuvoje — nieko nemoka. Be to, galite užsakyti siuntinį pas mus, o mes jį sudarysime pagal Tamstų pageidavimą.
Pastaba: Labai pigiomis kainomis siunčiame maisto ir vaistų siuntas iš Vakarų Europos į Lietuvą. Vaistų siuntinys iki 2 svarų svorio eina kaipo laiškas ir gavėjas Lietuvoje jį gauna po 3 savaičių nuo užsakymo dienos. Maisto siuntinys trunka iki 5 savaičių. Vaistų siuntos Kainuoja du kart pigiau iš Vak. Europos nei iš Kanados ar USA.
Rašykite lietuviškai (savininkas tauragiškis).
Naudokitės mūsų patarnavimu.

MONTREAL

„AMLIT" B-VĖ PLEČIA VEIKLĄ.

Sausio mėn. Kanadoje įkurtoji „Amlit" akcinė b-vė sparčiai vysto savo veiklą.

Be lentpjūvės Pembroke, kur biznis tikrai, gerai sekasi, b-vės vadovybė suplanavo, artimiausiu laiku, atidaryti Montrealyje statybinių medžiagų pardavimo sandėlį.

Jau pradėtos derybos su Dupuis firma pirkti tos firmos statybinių medžiagų sandėlį Montrealio priemiestyje —Lachine.

Šalia to b-vė dar šiemet planuoja pastatyti Montrealyje keletą namų pardavimui.

Paskutiniu laiku „Amlit" b-vėn įstojo nariais šėrininkais gana didelis būrys montrealiečių, kurie išpirko b-vės akcijų už 24.000 dol. Pereitą šeštadienį, „Amlit" b-vės, valdybos vicepirmininko A. Norkeliūno ofise įvyko tų naujųjų b-vės akcininkų susirinkimas, kuriame pranešimą apie dabartinę b-vės veiklą ir naujus užsimojimus padarė atvykęs iš Pembroks b-vės v-bos pirm. ir vyr. dir. Stasys Gabaliauskas. B-vės statybinių medžiagų sandėlio ir namų statybos Montrealyje vedėjais numatomi asmenys iš montrealiečių tarpo, kurių pavardės bus vėliau paskelbtos.

Koresp.

MONTREALIO ATEITININKAI

praėjusį sekmadienį turėjo metinę šventę, kuri buvo iškilminga. Jauni ateitininkai davė įžodį. Bendrų pietų metu su kviestais svečiais prof. dr. Antanas Ramūnas skaitė plačią, įdomią ir svarbią paskaitą, susilaukusią didelio dėmesio. Iškilmes vedė advokatas dr. St. Daukša.

MIRĖ birželio 21 d. Stasys Krišiūnas, 38 m. amžiaus. Pasiliko žmona ir 10 metų dukrelė.

Laidojamas antradienį.

MAČIUKO Mamerto antros serijos, ketvirtos, praėjusios savaitės, laimėjimas 42 dol. sumoje teko Nr. 16, kurio turėtojas yra p. Blažys Vl. Kadangi p. Blažys kostiumą yra užsisakęs jau šį pavasarį, todėl ši suma jam buvo išmokėta grynais.

III serijos abonimentų platinimas jau yra įpusėtas. Suinteresuoti dar gali tuo reikalu kreiptis pas p. Mačiuką.

VILNIAUS RADIJĄ KLAUSANT.

— Birž. 12 d. Viiniaus radijas minėjo, kad sukakę ištisi metai kai Vilniuje statomas visoje sovietijoje didžiausias grąžtų fabrikas, kuris pradėsiąs veikti 1957 metais.

— Birželio 13 d. į Vilnių atvykę Švedijos futboliininkai, kurie turėję kelias futbolo rungtynes su Lieutvos komandomis.

— Birželio 14 d. Vilniaus radijas atsakė į Simo Bajoriūno iš Sao Paulo, Brazilijoje, užklausimą apie jo brolį Juozą. Esąjis gyvenąs Skiemonyse. Bet kodėl neatsakoma į tuos laiškus, kurie užklausia apie ištremtuosius į Sibirą, į vergų stovyklas, į priverstinį apsigyvenimą Sibire? Kodėi Argentinos jaunimas negali susirašinėti su Lietuvos jaunimu, kaip paklausta vieno argentiniečio? Jeigu sovietijoje laisvė, tai kas ir kaip gali trukdyti tokį susirašinėjimą? Kodėl Vilniaus radijas neatsako į šiuos klausimus

— Lietuvos inžinierių delegacija liepos mėn. vykstanti į Suomiją, Švediją ir Norvegiją.

— Panevėžio cukraus fabrikas šiemet dirbąs visus ištisus metus.

— Vilnius giriasi, kad Kauno trikotažo fabrikas kasdien išleidžiąs 30.000 dirbinių, o metine produkcija siekianti 2 mil. rublių.

— Lietuvoje leidžiami liaudies meno albumai. Išėję 4 tomai.

— Joniškio rajone esą 20 gydytojų ir 64 vidurinio medicinos personalo.

ŠEŠTADIENĮ! Birželio 30 d. ŠEŠTADIENĮ!

HAMILTONE

V. NARUŠIO ŪKYJE,

GEGUŽINĖ

yra rengiama didelė

su įvairiu bufetu ir

smagiais šokiais.

Pradžia 4 val. p. p. Pabaiga 12 val. naktį.

Hamiltono S L A kp.

SIUNTINIAI LIETUVON IR SOVIETŲ RUSIJON

GRABOWSKI EXPORT - IMPORT CO IR VAISTINĖ

London, England

Ypatingai žemos kainos vaistams.

Garantuotas pristatymas. Visus mokesčius apmoka siuntėjas.

Dėl smulkesnių informacijų ir kainoraščių kreipkites pas šios b-vės atstovą Kanadoje

K. Gudžiūną

2648 Hogan St., Montreal, Que.

Tel. LA 5-6633

NIEKAS DAR TIKSLIAI NEŽINO, KĄ MASKVOJE TITO SUTARĖ SU CHRUŠČIOVU IR BULGANINU,

bet visi spėlioja, kaip tikrą dalyką, kad jis tikrai sutarė.

Tai lieka kol kas didesne paslaptim, nes visi žino Tito sukumą. Tito, kaip niekuomet dabar atsistojo tarp rytų ir vakarų. Vakarams jis rodo vieną veidą, rytams — kitą. Tat visai aišku, kad

TITO YRA DVIVEIDIS.

Pasinaudodamas savo dvivei diškumu, jis „melžia" ir Vakarus ir Sovietus. Vakarai Titui jau sukišo milionus dolerių, o dabar ir Kremlius pasižadėjo duoti 300 milionų dolerių. Tito gudrus — ir iš rusų ne rublius ima, bet dolerius. Tos ir kitos priežastys Kremliaus ponus reikalauja būti apdairiems. Vis dėlto, atrodo, kad jie Tito geriau supranta, negu Vakarai. Kadangi yra aišku, kad dvasinė giminystė Tito yra Kremliui, tai Vakarai juo paistiketi negali.

TITOIZMO JAU NĖRA, BET TITO GYVAS.

Dabar Italijos komiyderis Togliatti paklausė Chruščiovą: Jeigu komunistų valdymo sistema yra gera, tai kaip galejo Rusijoje pasireikšti toks tyronas ir piktadarys, kaip Stalinas us savo gauja? Chruščiovas dar neatsakė. Chruščiovas ir neatsakys, kaip neatsako ir Šumauskas. . .

— Esąs gilinamas Klaipėdos žvejų uostas.

PRANEŠIMAS

Pranešu savo Gerbiemiems Klientams, kad dėl atostogų, mano siuvykla bus uždaryta nuo liepos 14 iki 21 d.

Jūsų siuvėjas

Mamertas Mačiukas.

MIN. ST. LOZORAIČIO. . .

Atkelta iš 1 psl.

Štai kodėl lietuviai, turėdami tokio skaudaus patyrimo su Sovietais, dabar atydžiai ir susirūpinę seka nuają taktiką, kurią Sovietai pradėjo vartoti Stalinui mirus. Ši taktika turi du aspektu. Pirma, atrodo, kad Sovietų vyriausybė turi sunkumų savo valdomuose ir okupuotuose plotuose ir turi skaitytis su tuo, kad Sovietų piliečiai ir Sovietų Sąjungos pavergtos tautos nepakenčia Sovietų politinio režimo. Todėl Sovietų vyriausybė kai kuriais vidaus klausimais nori sudaryti įspūdį, kad režimas dabar yra lengvesnis. Tačiau, aš manau, verta atsiminti, kad tie palengvinimai neliečia nė vieno esminio klausimo. Komunistų partija palieka vyriausias, sprendžiamas ir beapeliacinis faktorius. Palieka galioje visų elementarinių laisvių panaikinimas. Ir tokiu būdu Soivetų režimas pasilieka kaip buvęs.

Kai dėl antro, užsienio politikos aspekto, tai pasipriešinimas, kurį Vakarai Jungtinėms Valstybėms vadovaujant suorganizavo Sovietų Sąjungos ekspansijai, privertė Sovietų vyriausybę griebtis naujos taktikos ir paskelbti taikingos koegzistencijos obalsį. Tos taktikos tikslas yra užmigdyti Vakarų budrumą, privesti juos prie politinio bei moralinio nusiginklavimo ir prie pripažinimo ar bent pamiršimo rezultatų tų tarptautinių deliktų, ku rių yra padariusi Sovietų vyriausybė, užpuldama ir užvaldydama eilę kraštų, ir jų tarpe Lietuvą. Ši taktika siekia demoralizuoti tarptautinius santykius ir tęsti ekspansiją subversijos keliu ten, kur negalima pavartoti karinių priemonių.

Sovietai niekaodos neatsisako nuo savo pragaišitngų planų. Tik kai kada — kai jie jų negali vykdyti — jie juos atideda, bet atėjus patogiam momentui vėl prie jų grįžta. Teneužmirš ta Vakarų pasaulis savo laisvės bei teisingumo planų, tevykdo juos metodingai ir be kompromisų.

Nuo pat tos nelemtos dienos, kai Sovietai užpuolė ir okupavo Lietuvą, lietuvių tautai Jungtinių Valstybių vyriausybės ir tautos palankus nusistatymas Lietuvos laisvės atstatymo byloje, yra paguodos ir vilties šaltinis. Mūsų tauta neužmirš niekados, kad Amerika iš karto pasmerkė Lietuvos neteisėtą okupaciją ir jos nepripažįsta. Mūsų tauta dėkingai atsimena pakartotinus Amerikos atsakingų valstybės vyrų pareiškimus, pripažįstančius Lietuvos teisę į nepriklausomybės atstatymą. Aš esu tikras, kad reikiu visų lietuvių, krašte užsieny, nusistatymą širdingai dėkodamas Lietuvos vardu už Jungtinių Valstybių palankumą Lietuvai. Lygiu būdu aš esu įsitikinęs, jog išreiškiu visų mano tautiečių jausmus, pateikdamas geriausios sveikatos linkėjimus Jungtinių Valstybių Prezidentui Dwight D. Eisenhower.

Ponios ir Ponai, vienos karstos laikotarpyje Jungtines Valstybės du kartu buvo priverstos imtis ginklo laisvės, teisės ir teisingumo idealams apginti. Už tai žuvo šimtai tūkstančių jaunų amerikiečių, bet Sovietų Sąjunga sutrukdė, kad jų pasiaventimas duotų tarptautinėje politikoje visus lauktus vaisius Aš tikiu, kad tie idealai, visados gyvi šiame didžiame krašte, bus visiškai įvykdyti tai kingomis priemonėmis ir kad tai atneš ir mano kraštui laisvės bei nepriklausomybės atstatymą.

(Kalba truputį sutrumpinta. Red.).

PARDUODAMI

4 pool-room stalai.

Teirautis tel. LA 5-5777.

IŠNUOMOJAMA

kirpykla — 1 kėdė, apšildyta ir apmokėta elektra.

Nuoma 35.00 dol. mėnesiui.

Teirautis tel. LA 5-5777.

PARDUODAMAS ŪKIS

38 mylios nuo Mercier tilto, 68 akrai žemės su 1.500 našių obelų, geras žieminis namas, daržinė ir pašiūrė. 1 mylia nuo kaimo, mokyklos, bažnyčios ir krautuvių. Geriausia žemė karvėms, paukščiams ir kt. Didelis purkštuvas, traktorius, vežimas ir kiti ūkiški padargai. Pajamos 5000 dol. į metus, ir kyla kasmet. Mokesčiai 90 dol. metams. Kaina 20.000 dol.

Teirautis: Mr. H. Hitner, Howick, Que.

VERTA DĖMESIO!

Gerai užlaikomame apartmentų name prie Victoria Square,

privatus apartmentas

su šviesiu miegamuoju, didele virtuve ir balkonu namo kieme. Prausykla koridoriuje, naudojama su kitais 2 gyventojais. Apšildyta, karštas vanduo, vandens mokestis apmokėtas. Su baldais $ 45.00 mėnesiui, be baldų — $ 42.50.

Teirautis tel. UN 1-1865.

TORONTO

HAMILTONIEČIŲ KVIETIMAS

Hamiltono SLA kp. kviečia visus Toronto lietuvius į didelę gegužinę, kuri įvyks šį šeštadienį V. Narušio ūkyje. Smagūs šokiai, turtingas bufetas prie duos visiems atsilankiusiems geros nuotaikos, o ypač varduvininkų — Petrų, Povilų ir Vladų pasveikinime.

Hamiltono SLA.

— Skautų stovykla įvyks nuo liepos 28 iki rugpj. 6 d. Ingelwood stovyklavietėje. Mokestis 13 dol. Registracijos mokestis 2 dol., įskaitant į stovyklos mokestį. Registruotis pas p. Kalendrienę LE 2-3080, p. Pažėra, RO 2-4455.

— Tuokiasi Vytautas Jučas ir Valentina Dielininkaitytė.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS.

— Sekmadieniais laike vasaros ankstyvosios mišios 6 val. ryto tiems, kurie važiuoja sekmadienio poilsio. Pradedant šiuo sekmadieniu 11 val. šv. mišios skaitytos su trumpu katechetiniu pamokslėliu. Laike mišių visi tikinteiji gieda tradicines giesmes.

— Vasaros stovykla jaunuomui, kurią ruošia Toronto ateitininkai, įvyks liepos 21 d. iki 29 d. tėvų pranciškonų Wasaga vasarvietėje. Stovyklos paruošiamieji darbai jau pradėti. Registruotis galima abiejose klebonijose.

— Dar nevėlu užsiregistruoti į tėvų pranciškonų gimnaziją Amerikoje, Kennebunk port Maine. Mokslo metai pradedami šiais metais. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į T. Rafaelį.

— Tuokiasi Vladas Vytas ir Birutė Žilvytytė.

— Šią savaitę laikysime paskutiniečius sekančiose gatvėse: Beatrice St., Beellwoods Ave., Clinton Pl., Euclid Ave., Claremont St. ir Markham St.

— Lietuvių įstaiga Baltic Exporting Co. siunčia iš Anglijos į Lietuvą vaistus ir standartinius maisto siuntinius pigiausiomis kainomis. Apdraustas ir garantuotas pristatymas. Adresas: 849 College St. wprie Ossington Ave.), Toronto. Telefonas LE 1-3098. Darba valandos nuo 9 ryto iki 7 val. vakaro.

— Sutvirtinimo sakramentą parapijiečiams suteiks J. E. V. Brizgys rugsėjo 9 d. Jaunimas ir suaugę prašomi registruotis klebonijoje.

— Šį šeštadienį, 8.30 val. ryto sporto aikščių. Norį kartu vyto vykstame į Wasaga parouškti, prašomi paskambinti į kleboniją penktadienį iki 10 vv.

— Ateinatį pirmadienį prasidės krepšinio treniruotės (liepos 2 d.). Nuo 6 val. iki 7 vv. —mergaitės, nuo 7 iki 8 vv. — jaunučiams.

— Birželio 28 d., ketvirtadienį, 7.30 v. v. muzikos studijoje vyr. ateitininkų susirinkimas.

— Pradedamos lengvosios atletikos treniruotės, o treniruotės vyks Rennie parke (Bloor-Kunnymede). Treneris inž. p. Gaižutis. Treniruotės vyksta kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį 7 vv.

— Jau gauti Parapijos orkestro ženkliukai, kurių projektą padarė Dail. T. Valius. Orkestro rėmėjai gali įsigyti ženkliuką klebonijoje. Kaina 1 dol.

DR. J. ŠEGAMOGAS

CHIRURGINĖ ir BENDROJI PRAKTIKA

office 5441 Bannantyne

(kamp. Woodland)

Verdun. Tel. HE 3175.

priėmimo val.: 2—4; 7—9;

šeštadieniais 11—1

arba pagal susitarimą.

namų 1038 Osborne Av.

Verdun. Tel.: PO 6-9964.

DANTŲ GYDYTOJAS

DR. J. MALIŠKA

priima: 9 a. m. — 10 p. m.

5303 Verdun A.. Verdun,

Tel.: TR 4547

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS

Dr. R. CHARLAND

1123 St. Joseph Blvd. E.

Tel. CA 2506

Dr.E.Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.

Tel.: LA 2-7236

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LL. D.

Suite 25—26

152 Notre Dame St. E.

UN 6-8969*

Res. 5657—12 Ave., Rsm.

RA 2-5229

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

Montreal. UNiversity 6-7026

Res.: 40 Lafleur,

LaSalle, tel. HU 9-1653

NOTARAS

MILTON W. WINSTON,

B. A., B. C. L.

Suite 504 ir 505

4 Notre Dame St. E.

Montreal. HArbour 2468

Raštinė vakarais:

2104 Mount Royal St. E.

LA 1-7926—8873

René TALBOT

ADVOKATAS

Suite 306, Aldred Building

507 Place D'Armes

MArquette 8045

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

3260 Curatteau

Montreal. Tel. CL 5515

SULLIVAN REALTIES Co.

Member of Montreal Real Estate Board

1410 Guy St. Tel. FI 6351

Perkant ar parduodant nejudomą turtą keriptis pas mūsų

Lietuvį Atstovą

JONĄ LUKOŠEVIČIŲ

namų telefonu HE 7877.

Išparduodame 80 namų po 2 butus

prie Crawfod Park, Ville Lasalle su mažu įmokėjimu. Tuoj užsisakant, galima pasirinkti vietą.

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

280 Roncesvalles Ave

Telefonas LE 4-4778

Priėmimo valandos: 11-1 v. vakarais nuo 6-8 v.; trečiadieniais ir šeštadieniais 11-3 v. pp. Kitu laiku, susitarus.

Naujas kabinetas

Kanados Lietuvių Bendruomenės Britų Kolumbijos APYLINKĖS VALDYBOS RAŠTINĖ

ir Valdybos Pirmininkas

Advokatas ir Notaras

JONAS J. JUSTIS, LL. B.

Suite 22, Tunstall Building

709 Dunsmuir Street

Vancouver 1, B.C., Canada.

Telefonas: Pacific 4511.

Lietuvio Advokato Įstaiga

VICTOR D. ALKSNIS

Advokatas-Notaras

62 Richmond St. West

Room 503

(kampas Bay & Richmond)

TORONTO, ONTARIO

Telefonai

Įstaigos EM 2-2585 Namų ST 8-5088

Raštinė: LE 4-4451

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1982 Bloor W. Toronto 4.

į rytus nuo Dufferin St.

Dr. A. VALADKA

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

1081 Bloor St. W. Toronto

priima ligonius ir gimdyves nuo 2—4 pp. ir 6.30—8 vv., ketvirtadieniais ir šeštadieniais 1—3 pp. X-ray (Roentgeno) kabinetas.

Tel. ME 2933